

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ ΜΑΡΙΑΣ -ΠΑΥΛΙΝΑΣ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
(Α.Μ Ε2017108)**

**“ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
EXPLANATORY REPORT TO THE COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON
PREVENTING AND COMBATING VIOLENCE AGAINST WOMEN AND
DOMESTIC VIOLENCE”**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

ΛΙΒΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΚΕΝΤΡΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

**“ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
EXPLANATORY REPORT TO THE COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON
PREVENTING AND COMBATING VIOLENCE AGAINST WOMEN AND
DOMESTIC VIOLENCE”**

«Απαιτώ την ανεξαρτησία της γυναίκας, το δικαίωμά της να υποστηρίξει τον εαυτό της. Το να ζει για τον εαυτό της. Το να αγαπά όποιον εκείνη θέλει, ή όσους εκείνη θέλει. Απαιτώ την ελευθερία και για τα δύο φύλα, την ελευθερία δράσης, την ελευθερία στην αγάπη και την ελευθερία στη μητρότητα». Emma Goldman, 1897.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ABSTRACT	9
KEYWORDS	9
1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	10
1.1. ΕΣΑΓΩΓΗ	10
1.2. ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	11
1.3. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	
ΠΡΟΟΙΜΙΟ	15
1.4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι- ΣΚΟΠΟΙ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ	
ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.	
ΑΡΘΡΟ1- ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	19
1.5. ΑΡΘΡΟ 3- ΟΡΙΣΜΟΙ	21
1.5.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ <<ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ>>	21
1.5.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ <<ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ>>	21
1.5.3. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ <<ΦΥΛΟΥ>>	22
1.5.4. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ <<ΒΙΑΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ ΚΑΤΑ	
ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ>>	22
1.5.5. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ <<ΘΥΜΑΤΟΣ >>	23
1.5.6. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ <<ΓΥΝΑΙΚΩΝ>>	23
1.6. ΑΡΘΡΟ 4-ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΗ	
ΔΙΑΚΡΗΣΗ ΤΟΥΣ	24

2. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ	27
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	33
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	35

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία φέρει τον τίτλο: “ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ EXPLANATORY REPORT TO THE COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON PREVENTING AND COMBATING VIOLENCE AGAINST WOMEN AND DOMESTIC VIOLENCE ”. Το κείμενο που μου δόθηκε και μετέφρασα είναι επίσημο κείμενο στο οποίο απαιτείται χρήση ανώτερου γλωσσικού μητρώου. Η μεταφραστική εντολή του κείμενου είναι το μετάφρασμα να μπορεί να γίνει κατανοητό από ανθρώπους που έχουν πανεπιστημιακού επιπέδου μόρφωση, όχι όμως απαραίτητα επαρκείς νομικές γνώσεις. Κλείνοντας η πτυχιακή μου εργασία αποτελείται από περιεχόμενα , εισαγωγή, abstract , key words , μετάφραση , σχολιασμό και βιβλιογραφία.

Αρχικά ο λόγος που αποφάσισα να ασχοληθώ με τη μετάφραση του συγκεκριμένου θέματος είναι γιατί με ενδιαφέρει η θέση της γυναίκας και τα δικαιώματα της μέσα στην κοινωνία. Νιώθω ότι από τα σχολικά μου χρόνια ήθελα να ασχοληθώ με τα δικαιώματα της γυναίκας. Ένα μεγάλο έναυσμα για έμένα ήταν οι γυναικοκτονίες που συμβαίνουν στην Ελλάδα και σε ολόκληρο τον κόσμο. Δυστυχώς , παρότι ζούμε στον 21 αιώνα παρατηρούμε ότι ακόμα και σήμερα δεν υπάρχει ουσιαστική ισότητα μεταξύ των δυο φύλων. Μέσα από όλα αυτά αποφάσισα ύστερα από συζήτηση με τον καθηγητή μου κύριο Σ. Λίβα να αναλάβω και να μεταφράσω το συγκεκριμένο άρθρο που αναφέρεται στην επεξηγηματική αναφορά του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των γυναικών από τη βία.

Η βία κατά των γυναικών τόσο μέσα αλλά και έξω από το σπίτι δυστυχώς είναι μέρος της καθημερινότητάς τους. Καμία γυναίκα δε θα έπρεπε να αντιμετωπίζει εμπόδια στη καθημερινότητα εξαιτίας του φύλου της. Δυστυχώς, η αδικία σε όλο τον κόσμο φωτογραφίζει το γυναικείο φύλο. Παρότι ζούμε στο 21 αιώνα και θεωρητικά έχουν θεμελιωθεί τα δικαιώματα των γυναικών, αυτά παραβιάζονται ακριβώς λόγω του φύλου της. Ακόμα και στο χώρο εργασίας οι γυναίκες αντιμετωπίζουν καθημερινά προβλήματα όπως ο χαμηλότερος μισθός και η επαγγελματική τους ανέλιξη συγκριτικά με τους άνδρες .Παρατηρούμε , συνεπώς ακόμα και σήμερα φυλετικές διακρίσεις σε όλους του τομείς .Η «βία κατά των γυναικών» σύμφωνα με τον ορισμό της είναι η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η διάκριση κατά των γυναικών . Είναι δηλαδή όλες οι πράξεις βίας που βασίζονται στο φύλο οι οποίες έχουν μορφή σωματικής , σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βλάβης. Η βία

κατά των γυναικών έχει αποτέλεσμα την στέρηση της ελευθερίας, τόσο στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό βίο της. Παρότι αρκετές από τις αναχρονιστικές προκαταλήψεις στη χώρα μας έχουν εξαλειφθεί, δυστυχώς υπάρχουν ακόμα μελανά σημεία ως προς τα δικαιώματα των γυναικών και η ουσιαστική ισότητα δεν έχει έρθει ακόμα. Η έμφυλη βία δεν είναι ένα χαρακτηριστικό των παλαιότερων κοινωνιών αλλά επηρεάζει ακόμα την σύγχρονη κοινωνία μας. Η έμφυλη βία πλήττει γυναίκες ανεξαιρέτως ηλικίας, άτομα της Λοατκι+ κοινότητας, σε όποια κοινωνική τάξη, θρησκεία οικονομικό επίπεδο ή σεξουαλικό προσανατολισμό ανήκουν όπως δείχνουν οι έρευνες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να θεμελιώσει την ισότητα μεταξύ των φύλων. Όπως βλέπουμε και μέσα από το κείμενο που μετέφρασα, «την επεξηγηματική αναφορά του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας», βλέπουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να θεμελιώσει νόμους ώστε να εξαλειφθεί η έμφυλη βία. Κλείνοντας, μπορεί να υπάρχει ένας μεγάλος δρόμος για την ισότητα μεταξύ των φύλων, παρόλα αυτά οι γυναίκες μάχονται για την ισότητα τους.

Στην Ελλάδα του 2022 εξακολουθούν να υφίστανται ακόμα ορισμένες αρνητικές αντιλήψεις για τα δικαιώματα των γυναικών. Μια από αυτές τις αντιλήψεις είναι η ύπαρξη της ανισότητας των φύλων. Σύμφωνα με έρευνες η γυναίκα πρέπει ακόμα και σήμερα να αποδείξει τη θέση της στην κοινωνία. Δηλαδή, παρότι μια γυναίκα μπορεί να έχει τις ίδιες ικανότητες με έναν άνδρα, τα στερεότυπα του φύλου συνεχίζουν να εντοπίζονται βαθιά ριζωμένα στις αντιλήψεις της κοινωνίας μας. Η Ελλάδα στο δείκτη της ισότητας των φύλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμφανίζεται στις τελευταίες κατατάξεις. Η βία κατά των γυναικών είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό της κοινωνίας που δεν έχει ακόμα εξαλειφθεί.

Ειδικά μετά την πανδημία στη χώρα μας παρατηρήθηκε σε μεγάλο ποσοστό η αύξηση των γυναικοκτονιών. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, πολλές γυναίκες βρίσκονταν στα σπίτια τους και δεν εργάζονταν. Αυτή η παραμονή στο σπίτι τις έφερνε αντιμέτωπες με την κακοποιητική συμπεριφορά του συζύγου, συντρόφου, είτε συγγενή. Η περίοδος αυτή έδωσε ένα πάτημα στον κακοποιητή, εκμεταλλευόμενος τον εγκλεισμό του θύματος και τη μη δυνατότητα διαφυγής. Το θύμα αποκομμένο από το εργασιακό του περιβάλλον, την άσχημη ψυχολογική κατάσταση αλλά και την οικονομική αβεβαιότητα δεν είχε τη δύναμη να απομακρυνθεί από τον θύτη του.

Συμπερασματικά, όλα αυτά που προαναφέρθηκαν δείχνουν μια πλήρη εικόνα για την κατάσταση που επικρατεί σχετικά με την ισότητα των 2 φύλων. Τα στοιχεία αυτά

αποδεικνύουν ότι είναι μεγάλος ο δρόμος που πρέπει να διανύσουμε για επιτευχθούν τα δικαιώματα των γυναικών και να εξαλειφθεί η έμφυλη βία όχι μόνο στην ελληνική κοινωνία, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο .

ABSTRACT

The present thesis is a translation from Greek to English and commentary of the explanatory report to the Council of Europe on preventing and combating violence against women and domestic violence. The text is about the regulations all the countries should follow to protect women from violence. The text is informing the countries about the statistics and what is happening , and after the Council of Europe propose new rules that should follow to protect women from violence. Lastly, the article gives definitions about violence , domestic violence etc.

KEY WORDS

TRANSLATION	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
VIOLENCE	ΒΙΑ
WOMEN	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
EUROPE	ΕΥΡΩΠΗ
COUNCIL OF EUROPE	ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εισαγωγή

1. Η βία κατά των γυναικών περιλαμβανομένης και της ενδοοικογενειακής βίας είναι μία από τις σοβαρότερες μορφές βίας με βάση το φύλο και οι καταπατήσεις αυτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη καλύπτονται ακόμα από σιωπή . Η ενδοοικογενειακή βία εναντίον παιδιών ,ανδρών και ηλικιωμένων είναι επίσης ένα κρυφό φαινόμενο το οποίο επηρεάζει πολλές οικογένειες .

2. Στην Ευρώπη δεν έχουν προσδιοριστεί σαφή ποσοστά για την επικράτηση της βίας κατά των γυναικών. Ωστόσο πολλά ιδρυτικά μέλη διεξάγουν έρευνες για να υπολογίσουν εθνικά το μέγεθος αυτής της μορφής βίας . Αν και οι μεθοδολογίες διαφέρουν, οι περισσότερες έρευνες αναφέρουν ότι στις χώρες αυτές , το 1/5 με 1/4 των γυναικών έχουν αντιμετωπίσει τουλάχιστον μία φορά φυσική βία κατά την ενήλικη ζωή τους και περισσότερο από 1/10 έχουν υποφέρει από σεξουαλική βία συμπεριλαμβανομένης τη χρήση απειλής. Όλες οι μορφές βίας συμπεριλαμβανομένου του “stalking”(παρακολούθησης) έχουν υψηλά ποσοστά περίπου 45% . Η πλειονότητα τέτοιων πράξεων προς τις γυναίκες πραγματοποιείται από άντρες που βρίσκονται στο άμεσο κοινωνικό τους περιβάλλον και πιο συχνά από νυν ή πρώην συντρόφους.

3. Μια δευτερεύουσα ανάλυση δεδομένων υποστηρίζει με ένα συντηρητικό υπολογισμό περίπου ότι το 12% με 15% όλων των γυναικών έχουν υπάρξει σε μία βίαιη σχέση μετά την ηλικία των 16. Ακόμα περισσότερες συνεχίζουν να υποφέρουν από φυσική και σεξουαλική βία από πρώην συντρόφους ακόμα και μετά το χωρισμό .Το οποίο υποδεικνύει ότι ένας μεγάλος αριθμός γυναικών ύστερα από τη λήξη μιας βίαιης σχέσης δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι ασφαλής.

4. Η ενδοοικογενειακή βία εναντίον των παιδιών είναι διαδεδομένη και οι έρευνες έχουν επισημάνει τη συσχέτιση μεταξύ της βίας εναντίον των γυναικών και της βίας των παιδιών. Καθώς και την ύπαρξη τραύματος στα παιδιά τα οποία είναι μάρτυρες της βίας στα σπίτια τους. Για τις άλλες μορφές ενδοοικογενειακής βίας όπως η κακοποίηση εναντίον των ηλικιωμένων και η ενδοοικογενειακή βία των ανδρών τα αξιόπιστα δεδομένα είναι σχετικά ανεπαρκή.

5. Η βία εναντίον των γυναικών είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο. Η επιτροπή για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών (CEDAW Committee) για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας από εδώ και στο εξής εναντίον των γυναικών στη γενική σύσταση για τη βία κατά των γυναικών (ν.19) βοήθησε να εξασφαλίσουν την αναγνώριση της βίας με βάση το φύλο εναντίον των γυναικών ως μία μορφή διακρίσεων ενάντια στο γυναικείο φύλο. Η γενική συνέλευση του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 1993, υιοθέτησε μία δήλωση στην εξάλειψη της βίας εναντίον των γυναικών όπου έθεσε τα θεμέλια στην ίδρυση μιας διεθνούς δράσης κατά της βίας των γυναικών. Το 1995 η οικουμενική διακήρυξη και η πλατφόρμα δράσης του Πεκίνου αναγνώρισε την εξάλειψη της βίας εναντίον των γυναικών σαν ένα στρατηγικό στόχο μεταξύ άλλων απαιτήσεων ισότητας των φύλων το 2006 ο γενικός γραμματέας των ηνωμένων εθνών δημοσίευσε την εις βάθος έρευνα σε όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών στις οποίες αναγνώρισε τις εκδηλώσεις και τα διεθνή νομικά πλαίσια που σχετίζονται με τη βία κατά των γυναικών επιπροσθέτως συνέταξε λεπτομέρειες από υποσχόμενες πρακτικές όπου έχουν επιφέρει κάποια επιτυχία στην αντιμετώπιση του ζητήματος.

6. Ως περιφερειακό μέσο ανοιχτό για την επικύρωση και πρόσβαση σε κράτη που δεν είναι μέλη η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας συμπληρώνει και διευρύνει τα πρότυπα που έχουν θέσει άλλες περιφερειακές οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον τομέα αυτό. Η Δια-Αμερικανική Σύμβαση για την αντιμετώπιση, την τιμωρία και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών που υιοθετήθηκε το 1994 από τον Οργανισμό των Αμερικανικών Κρατών και το Πρωτόκολλο του Αφρικανικού χάρτη για τα δικαιώματα του ανθρώπου και των λαών το οποίο υιοθετήθηκε το 2003 από την Αφρικανική Ένωση όπου και τα δύο απευθύνονται στο θέμα για τη βία εναντίον των γυναικών. Το Συμβούλιο της Ευρώπης το οποίο είναι πιο εκτενής στη φύση του ενισχύει τη δράση για την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της οικογενειακής βίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι δράσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης

7. Μία από τις πρωταρχικές επιδιώξεις του Συμβουλίου της Ευρώπης το οποίο αντιπροσωπεύει 47 κράτη-μέλη και τους 800 εκατομμύρια κατοίκους είναι να προστατέψει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η βία κατά των γυναικών συμπεριλαμβανομένης και της ενδοοικογενειακής βίας υποσκάπτει στη βάση τις αξίες στις οποίες το Συμβούλιο της Ευρώπης βασίζεται.

8. Από το 1990 το Συμβούλιο της Ευρώπης και πιο συγκεκριμένα η διευθύνουσα επιτροπή για την ισότητα μεταξύ των γυναικών και ανδρών (CDEG) έχει δημιουργήσει μία σειρά από πρωτοβουλίες για να προωθήσουν την προστασία των γυναικών από τη βία. Το 1993 το τρίτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων έχει αφοσιωθεί στις στρατηγικές για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στην κοινωνία : τα κοινωνικά μέσα και άλλα μέσα.

9. Ένα σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών που είχε αναπτυχθεί ,παρείχε το πρώτο ολοκληρωμένο Πλαίσιο πολιτικής για τις εθνικές διοικήσεις. Αυτό ακολουθήθηκε το 2002 με την έγκριση της σύστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης REC(2002)5 της επιτροπής υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την προστασία των γυναικών από τη βία. Ολοκληρωμένη στρατηγική για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και την προστασία των θυμάτων σε όλα τα κράτη-μέλη ,στην καταπολέμηση της βίας των γυναικών και η εφαρμογή του παρακολουθείται τακτικά μέσω ενός πλαισίου παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου. Αρκετοί κύκλοι παρακολούθησης ολοκληρώθηκαν και το αποτέλεσμα τους αξιολογήθηκε και δημοσιεύτηκε. Έδειξαν ότι ιδίως στους τομείς της νομοθεσίας, της αστυνομικής έρευνας και δίωξης είχαν γίνει πολλά για να ενισχυθεί η ποινική απάντηση στη βία κατά των γυναικών Ωστόσο παραμένουν πολλά κενά σε άλλους τομείς ιδίως στην παροχή υπηρεσιών για τα θύματα όπου τα σημάδια προόδου είναι σπάνια.

10. Για να δώσουν νέα ώθηση στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και για να επιβεβαιώσουν τη δέσμευση τους σε αυτόν τον στόχο αποφάσισαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών -μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στην τρίτη σύνοδο κορυφής τους (Βαρσοβία 16-17 Μαΐου 2005) να πραγματοποιήσει μία εκστρατεία μεγάλης κλίμακας για το θέμα που επινοήθηκε και παρακολουθείται στενά από την Task Force του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας τα μέλη της οποίας διορίστηκαν από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης

11. Η έρευνα διεξήχθη σε τρία επίπεδα: ενδοκυβερνητικό, κοινοβουλευτικό και τοπικό από τα κράτη-μέλη είχε ζητηθεί να κάνουν σημαντική πρόοδο σε τέσσερις κύριους τομείς: νομικά και πολιτικά μέτρα, υποστήριξη και προστασία για τα θύματα, συλλογή δεδομένων και ενημέρωση. Επίσης προσκλήθηκαν να αναλάβουν εθνικές καμπάνιες για να ασκήσουν

πιέσεις για ισχυρότερη εφαρμογή της σύστασης REC (2002) 5 για την προστασία των γυναικών από τη βία κάτι που έκαναν τα περισσότερα από τα μισά κράτη-μέλη.

12. Χάρη στο μοναδικό ρόλο της κοινοβουλευτικής συνέλευσης το Συμβούλιο της Ευρώπης που αποτελείται από αντιπροσωπείες και από τα 47 εθνικά κοινοβούλια υπήρξε ισχυρή κοινοβουλευτική διάσταση στην εκστρατεία. Πολλοί βουλευτές μεμονωμένα και από κοινού έχουν πιέσει για αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία των γυναικών από τη βία λόγω φύλου. Με τη διοργάνωση κοινοβουλευτικών συζητήσεων και ακροάσεων για τη βία κατά των γυναικών αλλά και σε συνεντεύξεις οι βουλευτές συνέβαλαν σημαντικά στην ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτό το θέμα. Οι βουλευτές σε πολλά κράτη μέλη συνεχίζουν να ασκούν πιέσεις για αλλαγή και έχουν δημιουργήσει ένα δίκτυο επικοινωνίας κοινοβουλευτικών που έχουν δεσμευτεί για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε εθνικό επίπεδο.

13. Η καμπάνια αποκάλυψε τη σπουδαιότητα του προβλήματος στην Ευρώπη αλλά επίσης έφερε στο φως παραδείγματα καλών πρακτικών και πρωτοβουλιών σε πολλά διαφορετικά κράτη μέλη. Αύξησε επίσης την ευαισθητοποίηση ανάμεσα σε ηθοποιούς κλειδιά και βοήθησε να τοποθετηθούν διάφορες μορφές κατά της βίας των γυναικών στη πολιτική ατζέντα.

14. Επιπλέον , η εκτίμηση των εθνικών μέτρων που απευθύνονται στη βία κατά των γυναικών που έχουν ψηφιστεί από την Task Force έδειξε την ανάγκη για εναρμονισμένα νομικά πλαίσια και στη συλλογή σχετικών δεδομένων για να επιβεβαιώσουν ότι τα θύματα σε όλη την Ευρώπη θα επωφεληθούν από το ίδιο επίπεδο προστασίας και υποστήριξης. Η Task Force άρα προτείνει στην τελική αναφορά (EG-TFV (2008)6),όπου το Συμβούλιο της Ευρώπης ανέπτυξε μια σύμβαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την καταπολέμηση κατά της βίας των γυναικών.

15.Εξάλλου,οι Ευρωπαίοι Υπουργοί Δικαιοσύνης αποφάσισαν κατά την 27^η διάσκεψη τους (Ερεβάν , Αρμενία 12-13 Οκτώβριος 2006), να αξιολογήσουν την ανάγκη για ένα μέσο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη βία κατά του συντρόφου ενώ γνωρίζουν ότι τέτοια βία μπορεί να βασίζεται σε μεροληπτικές προκαταλήψεις όσον αφορά τις ανισότητες που προκύπτουν από το φύλο , την καταγωγή και την οικονομική εξάρτηση .Μετά τα αποτελέσματα της «Μελέτης σκοπιμότητας για μια σύμβαση για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας»(CDPC (2007)09rev), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα προβλήματα του εγκλήματος (CDPC) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ένα τέτοιο μέσο θα ήταν απαραίτητο.

16. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση έχει λάβει εδώ και καιρό μια σταθερή πολιτική στάση ενάντια σε κάθε μορφή βίας κατά των γυναικών. Έχει ψηφίσει μια σειρά ψηφισμάτων και συστάσεων σχετικά με τις διάφορες μορφές βίας κατά των γυναικών. Ειδικότερα, το Ψήφισμα 1247 (2001) για τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, το Ψήφισμα 1582 (2002) σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία, το Ψήφισμα 1327 (2003) για τα λεγόμενα «εγκλήματα τιμής», τη Σύσταση 1723 (2005) σχετικά με τους αναγκαστικούς γάμους και τους γάμους παιδιών¹⁷⁷⁷ (2007) σχετικά με τις σεξουαλικές επιθέσεις που συνδέονται με «ναρκωτικά βιασμού» και, πιο πρόσφατα, το ψήφισμα 1654 (2009) για τις γυναικοκτονίες και το ψήφισμα 1691 (2009) για το βιασμό γυναικών, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού στο γάμο.

17. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση έχει επανειλημμένα ζητήσει νομικά δεσμευτικά πρότυπα για την πρόληψη, την προστασία και τη δίωξη των πιο σοβαρών και διαδεδομένων μορφών βίας λόγω φύλου και έχει εκφράσει την υποστήριξή της στη σύνταξη της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και ενδοοικογενειακή βία. Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

18. Ανταποκρινόμενη στις συστάσεις της Task Force για την εκπόνηση της σύμβασης για τη βία κατά των γυναικών και τα αποτελέσματα της μελέτης σκοπιμότητας για μια σύμβαση για τη βία κατά του εταίρου, η Επιτροπή Υπουργών αποφάσισε να συστήσει μια διεπιστημονική επιτροπή με εντολή να αναπτύξει νομικά -δεσμευτικά πρότυπα που θα κάλυπταν και τους δύο αυτούς τομείς: βία κατά των γυναικών και ενδοοικογενειακή βία.

19. Ως αποτέλεσμα, οι Υφιστάμενοι του Υπουργού του Συμβουλίου της Ευρώπης ανέκριναν, κατά την 1044η σύνοδό τους στις 10 Δεκεμβρίου 2008, τους όρους εντολής της Ad Hoc Επιτροπής για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (CAHVIO) για την προετοιμασία ενός ή πιο νομικά δεσμευτικού μέσου «για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων μορφών βίας κατά των γυναικών, άλλων μορφών βίας κατά των γυναικών, και για την προστασία και υποστήριξη των θυμάτων αυτής της βίας, καθώς και τη δίωξη των δραστών». Οι βουλευτές ζήτησαν επίσης από το CAHVIO «να υποβάλει, έως τις 30 Ιουνίου 2009, μια ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τη θέση του στα ζητήματα και το περιεχόμενο του προτεινόμενου μέσου ή των προτεινόμενων μέσων, τις μεθόδους εργασίας του και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του, προκειμένου να επιτρέψει

στην επιτροπή Υπουργών να λάβουν απόφαση, όπου χρειάζεται, για τα θέματα αυτά». Η ενδιάμεση έκθεση αντανακλούσε τη γνώμη της Επεξηγηματικής Έκθεσης της Επιτροπής ότι η Σύμβαση θα εστιαζόταν στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών. Επιπλέον, η Σύμβαση θα ασχολείται με την ενδοοικογενειακή βία που επηρεάζει δυσανάλογα τις γυναίκες, ενώ θα επιτρέπει την εφαρμογή των διατάξεών της σε όλα τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Κατά την 1062η συνεδρίασή του της 1ης Ιουλίου 2009, οι βουλευτές «σημείωσαν την ενδιάμεση έκθεση (...)» και «κάλεσαν το CAHVIO να συνεχίσει τις εργασίες του σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας και το χρονοδιάγραμμα που καθορίζονται στην ενδιάμεση έκθεση και, ειδικότερα, να προετοιμάσει τα μέσα που προτείνονται στην έκθεση». Σε αυτή τη βάση, τον Δεκέμβριο του 2009, η CAHVIO ξεκίνησε διαπραγματεύσεις για τη Σύμβαση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Το CAHVIO πραγματοποίησε έξι συνεδριάσεις, τον Δεκέμβριο του 2009 και τον Φεβρουάριο, τον Ιούνιο/Ιούλιο, τον Σεπτέμβριο, τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2010 για την οριστικοποίηση του κειμένου.

20. Το κείμενο του σχεδίου σύμβασης εγκρίθηκε από το CAHVIO κατά τη συνεδρίασή του τον Δεκέμβριο του 2010 και διαβιβάστηκε στην Επιτροπή Υπουργών για υποβολή στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση για γνωμοδότηση. Στις 11 Μαρτίου 2011, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση έδωσε τη γνώμη της για το σχέδιο της σύμβασης.

21. Βασιζόμενη στη σύσταση Rec(2002)5 για την προστασία των γυναικών από τη βία, η Σύμβαση θέτει, για πρώτη φορά στην Ευρώπη, νομικά δεσμευτικά πρότυπα για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, την προστασία των θυμάτων της και την τιμωρία των δραστών. Καλύπτει ένα σημαντικό κενό στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τις γυναίκες και ενθαρρύνει τα μέρη να επεκτείνουν την προστασία του σε όλα τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Εντούτοις, πλαισιώνει την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στο ευρύτερο πλαίσιο της επίτευξης ουσιαστικής ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών και συνεπώς προωθεί σημαντικά την αναγνώριση της βίας κατά των γυναικών ως μορφής διάκρισης.

II. Σχολιασμός των διατάξεων της Σύμβασης

Προοίμιο

22. Το Προοίμιο επιβεβαιώνει τη δέσμευση των υπογραφόντων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Υπενθυμίζει μόνο τις σημαντικότερες διεθνείς

νομικές πράξεις που αφορούν άμεσα το πεδίο εφαρμογής αυτής της Σύμβασης στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών.

23. Κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης αυτής της Σύμβασης, έχουν ληφθεί υπόψη αυτά τα διεθνή νομικά μέσα, ιδίως εκείνα που εκπονήθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Επιπλέον, οι συντάκτες έλαβαν υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης: Σύσταση 1450 (2000) για τη βία κατά των γυναικών στην Ευρώπη, Σύσταση 1582 (2002) για την ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών, Σύσταση 1723 (2005) για τους εξαναγκαστικούς γάμους και τους γάμους παιδιών, Σύσταση 1759 (2006) σχετικά με τα κοινοβούλια που ενώνονται για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών, Σύσταση 1777 (2007) σχετικά με τις σεξουαλικές επιθέσεις που συνδέονται με «ναρκωτικά για βιασμό», Σύσταση 1817 (2007) σχετικά με τα κοινοβούλια ενωμένα στην καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών: ενδιάμεση αξιολόγηση της εκστρατείας, Σύσταση 1847 (2008) για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών: προς μια σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, Σύσταση 1873 (2009) για τη σεξουαλική βία κατά των γυναικών σε ένοπλες συγκρούσεις, Σύσταση 1868 (2009) για τη δράση για την καταπολέμηση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με βάση το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της απαγωγής γυναικών και κοριτσιών, Σύσταση 1861 (2009) για τις γυναικοκτονίες, Σύσταση 1881 (2009) για την επείγουσα ανάγκη καταπολέμησης των λεγόμενων «εγκλημάτων τιμής», Σύσταση 1887 (2009) για τον βιασμό γυναικών, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού στο γάμο, Σύσταση 1891 (2009) για τις γυναίκες μετανάστριες: σε ιδιαίτερο κίνδυνο από την ενδοοικογενειακή βία και Σύσταση 1905 (2010) για τα παιδιά που γίνονται μάρτυρες ενδοοικογενειακής βίας. Ομοίως, οι συντάκτες έλαβαν υπόψη τη Σύσταση 260(2009) Καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών και το Ψήφισμα 279(2009) Καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

24. Επιπλέον, οι διαπραγματεύσεις εμπνεύστηκαν από τις ακόλουθες πολιτικές δηλώσεις: α. τη Διακήρυξη και το Πρόγραμμα Δράσης που εγκρίθηκαν στην 5η Ευρωπαϊκή Υπουργική Διάσκεψη για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών (Σκόπια, 22-23 Ιανουαρίου 2003).

β. Το Σχέδιο Δράσης που εγκρίθηκε στην Τρίτη Σύνοδο Κορυφής των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης (Βαρσοβία, 16-17 Μαΐου 2005).

γ. Τη Διακήρυξη «Κάνοντας την ισότητα των φύλων πραγματικότητα» που εγκρίθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης (Μαδρίτη, 12 Μαΐου 2009) το ψήφισμα αριθ. 1 για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας που εγκρίθηκε στην 29η Διάσκεψη των Υπουργών Δικαιοσύνης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Tromsø, Νορβηγία, 18-19 Ιουνίου 2009). Το σχέδιο δράσης και το ψήφισμα που εγκρίθηκαν στην 7η Διάσκεψη Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης που είναι αρμόδιες για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών (Μπακού, 24-25 Μαΐου 2010).

δ. Η Διακήρυξη του Πεκίνου και η Πλατφόρμα Δράσης που εγκρίθηκαν στην Τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη των Γυναικών το 1995, η έκθεση της Ad Hoc Επιτροπής ολόκληρης της 23ης ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (Πεκίνο + 5 – πολιτική δήλωση και έγγραφο αποτελεσμάτων) καθώς και την πολιτική δήλωση από την 49η σύνοδο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το καθεστώς των γυναικών το 2005 (Πεκίνο + 10) και την 54η σύνοδο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το καθεστώς των γυναικών το 2010 (Πεκίνο + 15) και τις Γυναίκες 2000 : Ισότητα των Φύλων, Ανάπτυξη και Ειρήνη για τον 21ο αιώνα.

25. Το προοίμιο καθορίζει τον βασικό στόχο της Σύμβασης: τη δημιουργία μιας Ευρώπης απαλλαγμένης από τη βία κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία. Για το σκοπό αυτό, καθιερώνει σταθερά τη σχέση μεταξύ της επίτευξης της ισότητας των φύλων και της εξάλειψης της βίας κατά των γυναικών. Με βάση αυτή την προϋπόθεση, αναγνωρίζει τη δομική φύση της βίας κατά των γυναικών και ότι αποτελεί εκδήλωση των ιστορικά άνισων σχέσεων εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Κατά συνέπεια, το Προοίμιο θέτει το σκηνικό για μια ποικιλία μέτρων που περιέχονται στη Σύμβαση που πλαισιώνουν την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στο ευρύτερο πλαίσιο της καταπολέμησης των διακρίσεων κατά των γυναικών και της επίτευξης της ισότητας των φύλων νομικά και πραγματικά. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ο όρος «διάκριση κατά των γυναικών» θα πρέπει να ερμηνεύεται ως «κάθε διάκριση, αποκλεισμός ή περιορισμός που γίνεται με βάση το φύλο που έχει ως αποτέλεσμα ή σκοπό να βλάψει ή να ακυρώσει την αναγνώριση, την απόλαυση ή την άσκηση από τις γυναίκες, ανεξάρτητα από την οικογενειακή τους κατάσταση, βάσει της ισότητας ανδρών και γυναικών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, αστικό ή οποιονδήποτε άλλο τομέα», όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 της CEDAW. Ταυτόχρονα, οι συντάκτες ήθελαν να αναγνωρίσουν ότι η βία κατά των γυναικών και η ενδοοικογενειακή βία μπορούν να εξηγηθούν και να κατανοηθούν με διάφορους τρόπους σε δομικό, ομαδικό και ατομικό

επίπεδο. Η βία κατά των γυναικών και η ενδοοικογενειακή βία είναι σύνθετα φαινόμενα και είναι απαραίτητη η χρήση ποικίλων προσεγγίσεων σε συνδυασμό μεταξύ τους για την κατανόησή τους.

26. Οι συντάκτες ήθελαν να τονίσουν ότι η βία κατά των γυναικών παραβιάζει σοβαρά και βλάπτει ή ακυρώνει την απόλαυση από τις γυναίκες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, ιδίως τα θεμελιώδη δικαιώματά τους στη ζωή, την ασφάλεια, την ελευθερία, την αξιοπρέπεια και τη σωματική και συναισθηματική ακεραιότητα, και ότι επομένως δεν μπορεί να αγνοηθεί από κυβερνήσεις. Επιπλέον, αναγνώρισαν ότι η βία επηρεάζει δυσμενώς όχι μόνο τις γυναίκες, αλλά και την κοινωνία στο σύνολό της και ότι ως εκ τούτου απαιτείται επείγουσα δράση. Τέλος, τόνισαν το γεγονός ότι ορισμένες ομάδες γυναικών, όπως γυναίκες και κορίτσια με αναπηρίες, συχνά διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να βιώσουν βία, τραυματισμό, κακοποίηση, αμέλεια, κακομεταχείριση ή εκμετάλλευση, τόσο εντός όσο και εκτός σπιτιού.

27. Εκτός από την επιβεβαίωση ότι η βία κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών, είναι ένα φαινόμενο που χαρακτηρίζεται από το φύλο, οι υπογράφωντες αναγνωρίζουν ξεκάθαρα ότι άνδρες και αγόρια μπορεί επίσης να είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας και ότι αυτή η βία πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί. Σε ό,τι αφορά τα παιδιά, αναγνωρίζεται ότι δεν χρειάζεται να αντιμετωπίζουν βία για να θεωρούνται θύματα, αλλά ότι ακόμα και η παρακολούθηση της ενδοοικογενειακής βίας είναι επίσης τραυματική και επομένως επαρκής για την θυματοποίηση τους.

28. Οι συντάκτες ήθελαν να τονίσουν ότι οι υποχρεώσεις που περιέχονται σε αυτή τη Σύμβαση δεν απαιτούν από τα Μέρη να λαμβάνουν μέτρα που αντίκεινται σε συνταγματικούς κανόνες ή θεμελιώδεις αρχές σχετικά με την ελευθερία του Τύπου και την ελευθερία της έκφρασης σε άλλα μέσα ενημέρωσης.

29. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα μέτρα που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση δεν θίγουν τις θετικές υποχρεώσεις των κρατών να προστατεύουν τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (εφεξής ΕΣΔΑ). Τα μέτρα θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη την αυξανόμενη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που θέτει σημαντικά πρότυπα στον τομέα της βίας κατά των γυναικών και η οποία παρείχε καθοδήγηση στους συντάκτες για την επεξεργασία πολυάριθμων θετικών υποχρεώσεων και μέτρων που απαιτούνται για την πρόληψη τέτοιας βίας.

Κεφάλαιο Ι – Σκοποί, ορισμοί, ισότητα και μη διάκριση, γενικές υποχρεώσεις.

Άρθρο 1 – Σκοποί της Σύμβασης

30. Η παράγραφος 1 καθορίζει τους σκοπούς της Σύμβασης. Η παράγραφος 1 (α) ορίζει ως ειδικό σκοπό της Σύμβασης την προστασία των γυναικών από κάθε μορφή βίας, καθώς και την πρόληψη, δίωξη και εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

31. Σύμφωνα με την αναγνώριση που περιέχεται στο προοίμιο ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της εξάλειψης της βίας κατά των γυναικών και της επίτευξης της ισότητας των φύλων στο νόμο και στην πραγματικότητα, η παράγραφος 1 (β) διευκρινίζει ότι η Σύμβαση θα συμβάλει στην εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών και να προωθήσουν την ουσιαστική ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών. Οι συντάκτες θεώρησαν απαραίτητο να δηλωθεί σαφώς αυτό ως ένας από τους σκοπούς της Σύμβασης.

32. Η παράγραφος 1 στοιχείο γ) αντικατοπτρίζει την ανάγκη για μια συνολική προσέγγιση για την προστασία και την παροχή βοήθειας σε όλα τα θύματα βίας κατά των γυναικών και ενδοοικογενειακής βίας. Οι μορφές βίας που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής αυτής της Σύμβασης έχουν καταστροφικές συνέπειες για τα θύματα. Είναι απαραίτητο να σχεδιαστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που όχι μόνο θα διασφαλίζει την περαιτέρω ασφάλειά τους, για την αποκατάσταση της σωματικής και ψυχολογικής τους υγείας αλλά και για να τους επιτρέψει να ξαναχτίσουν τη ζωή τους. Αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να βασίζεται σε μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα.

33. Η παράγραφος 1 στοιχείο δ) αφορά τη διεθνή συνεργασία, για την οποία το Κεφάλαιο VIII περιέχει λεπτομέρειες. Η διεθνής συνεργασία δεν περιορίζεται στη νομική συνεργασία σε ποινικές και αστικές υποθέσεις, αλλά επεκτείνεται στην ανταλλαγή πληροφοριών για την πρόληψη ποινικών αδικημάτων που θεσπίζονται βάσει της Σύμβασης και για τη διασφάλιση της προστασίας από άμεση βλάβη.

34. Η εξάλειψη της βίας απαιτεί εκτεταμένη συνεργασία πολλών φορέων ως μέρος μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Η διασφάλιση αυτής της προσέγγισης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας αναφέρεται ως ο τελικός σκοπός της Σύμβασης στην Παράγραφο 1 (ε). Αναπτύσσεται περαιτέρω στο Κεφάλαιο II και σε άλλα τμήματα της Σύμβασης.

35. Η παράγραφος 2 υπογραμμίζει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της από τα μέρη, η Σύμβαση δημιουργεί έναν ειδικό μηχανισμό παρακολούθησης. Αυτό αποτελεί μέσο διασφάλισης της συμμόρφωσης των μερών με τη Σύμβαση και αποτελεί εγγύηση για τη μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητα της σύμβασης (βλ. σχόλια στο Κεφάλαιο IX).

36. Η παράγραφος 1 ορίζει ότι το επίκεντρο αυτής της Σύμβασης είναι όλες οι μορφές βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας που διαπράττεται κατά των γυναικών. Οι συντάκτες θεώρησαν σημαντικό να τονίσουν ότι η πλειονότητα των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας είναι γυναίκες.

37. Η διάταξη που περιέχεται στην παράγραφο 2 σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης ενθαρρύνει τα Μέρη να εφαρμόζουν αυτή τη Σύμβαση και στην ενδοοικογενειακή βία που διαπράττεται κατά ανδρών και παιδιών. Επομένως, εναπόκειται στα μέρη να αποφασίσουν εάν θα επεκτείνουν την εφαρμογή της Σύμβασης σε αυτά τα θύματα. Μπορούν να το κάνουν με τον τρόπο που θεωρούν τον καταλληλότερο, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ειδική εθνική κατάσταση και τις εξελίξεις στην κοινωνία τους. Ωστόσο, προκειμένου να διατηρηθεί η εστίαση στις διάφορες μορφές βίας με βάση το φύλο που διαπράττεται κατά των γυναικών, η παράγραφος 2 απαιτεί από τα μέρη να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στα θύματα αυτής της μορφής βίας κατά την εφαρμογή της Σύμβασης. Αυτό σημαίνει ότι η βία κατά των γυναικών με βάση το φύλο, στις διάφορες εκδηλώσεις της, μία από τις οποίες είναι η ενδοοικογενειακή βία, πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των μέτρων που λαμβάνονται για την εφαρμογή της Σύμβασης.

38. Οι βασικές αρχές του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και το Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που αναφέρονται στο Προοίμιο της Σύμβασης, επιβεβαιώνουν την ατομική ποινική ευθύνη σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο για βία που εμφανίζεται κυρίως (αλλά όχι αποκλειστικά) κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων. Το άρθρο 7 του Καταστατικού της Ρώμης (εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που διαπράττονται ως μέρος μιας εκτεταμένης ή συστηματικής επίθεσης εναντίον οποιουδήποτε αμάχου πληθυσμού) και το άρθρο 8 (εγκλήματα πολέμου) περιλαμβάνουν εγκλήματα βίας που διαπράττονται σε μεγάλο βαθμό κατά των γυναικών, όπως ο βιασμός και η σεξουαλική βία. Ωστόσο, οι μορφές βίας που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση δεν παύουν κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων ή περιόδων κατοχής. Ως εκ τούτου, η παράγραφος 3 προβλέπει τη συνεχή εφαρμογή της Σύμβασης κατά τις ένοπλες συγκρούσεις ως

συμπληρωματική προς τις αρχές του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς ποινικού δικαίου.

Άρθρο 3 – Ορισμοί

39. Το άρθρο 3 παρέχει διάφορους ορισμούς που ισχύουν σε όλη τη Σύμβαση.

Ορισμός της «βίας κατά των γυναικών»

40. Ο ορισμός της «βίας κατά των γυναικών» καθιστά σαφές ότι, για τους σκοπούς της Σύμβασης, η βία κατά των γυναικών θεωρείται ότι συνιστά παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μια μορφή διάκρισης. Αυτό είναι σύμφωνο με τον σκοπό της σύμβασης που ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο β) και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή της σύμβασης. Το δεύτερο μέρος του ορισμού είναι το ίδιο με αυτό που περιέχεται στη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης Rec(2002) 5 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη -μέλη για την προστασία των γυναικών από τη βία, τη Γενική Σύσταση της Επιτροπής CEDAW αριθ. 19 για τη βία κατά των γυναικών (1992), καθώς και στο Άρθρο 1 της Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών. Οι συντάκτες, ωστόσο, το επέκτειναν για να συμπεριλάβει την έννοια της «οικονομικής βλάβης» που μπορεί να σχετίζεται με την ψυχολογική βία.

Ορισμός της «ενδοοικογενειακής βίας»

41. Το άρθρο 3 (β) παρέχει έναν ορισμό της ενδοοικογενειακής βίας που καλύπτει πράξεις σωματικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας μεταξύ μελών της οικογένειας ή της οικογενειακής μονάδας, ανεξάρτητα από βιολογικούς ή νομικούς οικογενειακούς δεσμούς. Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 40, η οικονομική βία μπορεί να σχετίζεται με ψυχολογική βία. Η ενδοοικογενειακή βία περιλαμβάνει κυρίως δύο είδη βίας: τη βία μεταξύ των νυν ή πρώην συζύγων ή συντρόφων και τη βία μεταξύ των γενεών που συνήθως εμφανίζεται μεταξύ γονέων και παιδιών. Είναι ένας ορισμός ουδέτερου φύλου που περιλαμβάνει θύματα και θύτες και των δύο φύλων

42. Η ενδοοικογενειακή βία ως βία από σύντροφο περιλαμβάνει τη σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βία μεταξύ νυν ή πρώην συζύγων καθώς και νυν ή πρώην συντρόφων. Αποτελεί μια μορφή βίας που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες και, ως εκ τούτου, έχει διακριτό φύλο. Αν και ο όρος «ενδοοικογενειακό» μπορεί να φαίνεται ότι περιορίζει το πλαίσιο όπου μπορεί να συμβεί τέτοια βία, οι συντάκτες αναγνώρισαν ότι η βία συχνά συνεχίζεται μετά τη λήξη μιας σχέσης και επομένως συμφώνησαν ότι δεν απαιτείται

κοινή κατοικία του θύματος και του δράστη. Η ενδοοικογενειακή βία περιλαμβάνει τη σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική και οικονομική βία από ένα άτομο εναντίον του παιδιού ή του γονέα του (κακοποίηση ηλικιωμένων) ή τέτοια βία μεταξύ άλλων δύο ή περισσότερων μελών της οικογένειας διαφορετικών γενεών. Και πάλι, δεν απαιτείται κοινή κατοικία θύματος και δράστη.

Ορισμός του «φύλου»

43. Καθώς η Σύμβαση τοποθετεί την υποχρέωση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών στο ευρύτερο πλαίσιο για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, οι συντάκτες θεώρησαν σημαντικό να ορίσουν τον όρο «φύλο». Στο πλαίσιο αυτής της Σύμβασης, ο όρος φύλο, με βάση τα δύο φύλα, αρσενικό και θηλυκό, εξηγεί ότι υπάρχουν επίσης κοινωνικά κατασκευασμένοι ρόλοι, συμπεριφορές, δραστηριότητες και χαρακτηριστικά που μια δεδομένη κοινωνία θεωρεί κατάλληλα για γυναίκες και άνδρες. Η έρευνα έχει δείξει ότι ορισμένοι ρόλοι ή στερεότυπα αναπαράγουν ανεπιθύμητες και επιβλαβείς πρακτικές και συμβάλλουν στο να γίνει αποδεκτή η βία κατά των γυναικών. Για να ξεπεραστούν αυτοί οι ρόλοι των φύλων, το άρθρο 12 παράγραφος 1 ορίζει την εξάλειψη προκαταλήψεων, εθίμων, παραδόσεων και άλλων πρακτικών που βασίζονται στην ιδέα της κατωτερότητας των γυναικών ή σε στερεότυπους ρόλους των φύλων ως γενική υποχρέωση για την πρόληψη της βίας. Σε άλλο σημείο, η Σύμβαση ζητά μια έμφυλη κατανόηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας ως βάση για όλα τα μέτρα προστασίας και υποστήριξης των θυμάτων. Αυτό σημαίνει ότι αυτές οι μορφές βίας πρέπει να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο της επικρατούσας ανισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, των υφιστάμενων στερεοτύπων, των ρόλων των φύλων και των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών, προκειμένου να ανταποκριθεί επαρκώς στην πολυπλοκότητα του φαινομένου. Ο όρος «φύλο» σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό δεν προορίζεται ως αντικατάσταση των όρων «γυναίκες» και «άντρες» που χρησιμοποιούνται στη Σύμβαση.

Ορισμός της «βίας με βάση το φύλο κατά των γυναικών»

44. Ο όρος «βία κατά των γυναικών με βάση το φύλο» χρησιμοποιείται σε όλη τη Σύμβαση και αναφέρεται στη βία που στρέφεται εναντίον μιας γυναίκας επειδή είναι γυναίκα ή που επηρεάζει δυσανάλογα τις γυναίκες. Διαφέρει από άλλα είδη βίας στο ότι το φύλο του θύματος είναι το κύριο κίνητρο για τις πράξεις βίας που περιγράφονται στο σημείο α. Με άλλα λόγια, η βία με βάση το φύλο αναφέρεται σε κάθε βλάβη που διαπράττεται σε βάρος μιας γυναίκας και που είναι τόσο η αιτία όσο και το αποτέλεσμα άνισων σχέσεων εξουσίας που

βασίζονται σε αντιληπτές διαφορές μεταξύ γυναικών και ανδρών που οδηγούν σε υποδεέστερη θέση της γυναίκας τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο χώρο. Αυτό το είδος βίας είναι βαθιά ριζωμένο στις κοινωνικές και πολιτισμικές δομές, κανόνες και αξίες που διέπουν την κοινωνία και συχνά διαιώνίζεται από μια κουλτούρα άρνησης και σιωπής. Η χρήση της έκφρασης «βία με βάση το φύλο κατά των γυναικών» σε αυτή τη Σύμβαση θεωρείται ισοδύναμη με την έκφραση «βία με βάση το φύλο» που χρησιμοποιείται στη Γενική Σύσταση της Επιτροπής CEDAW αριθ. 19 για τη βία κατά των γυναικών (1992), των Ηνωμένων Εθνών Δήλωση της Γενικής Συνέλευσης για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών (1993) και Σύσταση Rec(2002)5 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα κράτη μέλη για την προστασία των γυναικών από τη βία (2002). Αυτή η έκφραση πρέπει να γίνει κατανοητή ότι στοχεύει στην προστασία των γυναικών από τη βία που προκύπτει από στερεότυπα φύλου, και συγκεκριμένα περιλαμβάνει τις γυναίκες.

Ορισμός του «θύματος»

45. Η Σύμβαση περιέχει μεγάλο αριθμό αναφορών σε θύματα. Ο όρος «θύμα» αναφέρεται τόσο στα θύματα βίας κατά των γυναικών όσο και στα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 (α) και στο άρθρο 3 (β) αντίστοιχα. Ενώ μόνο γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των κοριτσιών, μπορούν να γίνουν θύματα βίας κατά των γυναικών, τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας μπορεί να περιλαμβάνουν άνδρες, γυναίκες καθώς και παιδιά. Σύμφωνα με άλλες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο όρος «παιδί» σημαίνει κάθε άτομο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών. Ο όρος «θύμα» θα πρέπει να νοείται σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης.

Ορισμός των «γυναικών»

46. Έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι πολλές από τις μορφές βίας που καλύπτονται από τη Σύμβαση διαπράττονται κατά γυναικών και κοριτσιών, οι συντάκτες δεν σκόπευαν να περιορίσουν την εφαρμογή της Σύμβασης μόνο στα ενήλικα θύματα. Lit.f. Ως εκ τούτου, δηλώνει ξεκάθαρα ότι ο όρος «γυναίκες» περιλαμβάνει και κορίτσια κάτω των δεκαοκτώ ετών.

47. Αυτή η Σύμβαση είναι μια συμφωνία μεταξύ κρατών, η οποία θα δημιουργούσε υποχρεώσεις μόνο για αυτά. Οι διατάξεις που περιέχονται στα άρθρα 3 και 4 δεν δημιουργούν νέα δικαιώματα, αλλά διευκρινίζουν τα υφιστάμενα ανθρώπινα δικαιώματα. Τυχόν υποχρεώσεις για τα άτομα θα απορρέουν από τέτοια νομοθετικά και άλλα μέτρα που θεσπίζουν τα Μέρη σύμφωνα με τη Σύμβαση.

Άρθρο 4 – Θεμελιώδη δικαιώματα, ισότητα και μη διάκριση τους

48. Η παράγραφος 1 ορίζει την αρχή ότι κάθε άτομο έχει δικαίωμα να ζει απαλλαγμένο από βία στη δημόσια και ιδιωτική ζωή του. Με γνώμονα το επίκεντρο της Σύμβασης, οι συντάκτες θεώρησαν σημαντικό να συμπεριληφθεί η ιδιαίτερη υποχρέωση προώθησης και προστασίας αυτού του δικαιώματος για τις γυναίκες που είναι κυρίως θύματα βίας λόγω φύλου.

49. Οι διακρίσεις εις βάρος των γυναικών παρέχει ένα γόνιμο έδαφος για ανοχή έναντι της βίας κατά των γυναικών. Οποιαδήποτε μέτρα λαμβάνονται για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών πρέπει να προωθούν την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, καθώς μόνο η ουσιαστική ισότητα θα αποτρέψει τέτοια βία στο μέλλον. Στην απόφαση *Opuz κατά Τουρκίας*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συζήτησε τη διασύνδεση μεταξύ διακρίσεων και βίας κατά των γυναικών και έκρινε ότι η βία με βάση το φύλο συνιστά μια μορφή διάκρισης επειδή αφορά κυρίως γυναίκες και οι γυναίκες δεν προστατεύονται από το νόμο σε ισότιμη βάση με τους άνδρες.

50. Για τους λόγους αυτούς, η παράγραφος 2 επιβεβαιώνει την αρχή της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, απαιτώντας από τα μέρη όχι μόνο να καταδικάζουν όλες τις μορφές διακρίσεων κατά των γυναικών, αλλά να κατοχυρώνουν την αρχή της ισότητας στο νόμο, να διασφαλίζουν την πρακτική εφαρμογή της καθώς και να απαγορεύουν τις διακρίσεις από νομοθεσία και να καταργήσει κάθε νομοθεσία και πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις. Αναγνωρίζει ότι η απόλαυση του δικαιώματος να απαλλαγούμε από τη βία είναι αλληλένδετη με την υποχρέωση των μερών να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών να ασκούν και να απολαμβάνουν όλα τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, όπως ορίζονται στις πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης, ιδίως της ΕΣΔΑ και των Πρωτοκόλλων της και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, και άλλων διεθνών πράξεων, ιδίως του CEDAW, στα οποία είναι μέρη.

51. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτή η παράγραφος παρέχει στα Μέρη δύο επιλογές για να εκπληρώσουν την απαίτηση να κατοχυρωθεί νομικά η αρχή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών: συνταγματική τροποποίηση ή ενσωμάτωσή της σε άλλη νομοθετική πράξη. Επιπλέον, η υποχρέωση διασφάλισης της πρακτικής υλοποίησης της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών αντιμετωπίζει το γεγονός ότι η κατοχύρωσή της από

το νόμο είναι συχνά ανεπαρκής και ότι απαιτούνται πρακτικά μέτρα για την ουσιαστική εφαρμογή αυτής της αρχής.

52. Η παράγραφος 3 απαγορεύει τις διακρίσεις κατά την εφαρμογή της Σύμβασης από τα Μέρη. Η έννοια της διάκρισης είναι πανομοιότυπη με αυτή που της αποδίδεται βάσει του άρθρου 14 της ΕΣΔΑ. Ο κατάλογος των λόγων απαγόρευσης των διακρίσεων βασίζεται σε αυτόν του άρθρου 14 της ΕΣΔΑ καθώς και στον κατάλογο που περιέχεται στο πρωτόκολλο αριθ. 12 της ΕΣΔΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εφάρμοσε το άρθρο 14 σε λόγους διάκρισης που δεν αναφέρονται ρητά στην εν λόγω διάταξη (βλ., για παράδειγμα, όσον αφορά τον λόγο γενετήσιου προσανατολισμού, την απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 1999 στην υπόθεση *Salgueiro da Silva Mouta* κατά Πορτογαλίας).

53. Υπό το φως αυτής της νομολογίας, οι συντάκτες θέλησαν να προσθέσουν τους ακόλουθους λόγους μη διάκρισης που έχουν μεγάλη σημασία για το αντικείμενο της Σύμβασης: φύλο, σεξουαλικός προσανατολισμός, ταυτότητα φύλου, ηλικία, κατάσταση υγείας, αναπηρία, οικογενειακή κατάσταση, μετανάστης ή καθεστώς πρόσφυγα ή άλλο καθεστώς, που σημαίνει ότι πρόκειται για μια λίστα χωρίς τέλος. Η έρευνα για τη συμπεριφορά αναζήτησης βοήθειας θυμάτων βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, αλλά και για την παροχή υπηρεσιών στην Ευρώπη δείχνει ότι οι διακρίσεις σε βάρος ορισμένων ομάδων θυμάτων είναι ακόμη ευρέως διαδεδομένες. Οι γυναίκες ενδέχεται να εξακολουθούν να υφίστανται διακρίσεις στα χέρια των υπηρεσιών επιβολής του νόμου ή του δικαστικού σώματος όταν καταγγέλλουν μια πράξη βίας λόγω φύλου. Ομοίως, γκέι, λεσβίες και αμφιφυλόφιλα θύματα ενδοοικογενειακής βίας συχνά αποκλείονται από τις υπηρεσίες υποστήριξης λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού. Ορισμένες ομάδες ατόμων μπορεί επίσης να υποστούν διακρίσεις με βάση την ταυτότητα φύλου τους, πράγμα που με απλά λόγια σημαίνει ότι το φύλο με το οποίο ταυτίζονται δεν είναι σύμφωνο με το φύλο που τους έχει αποδοθεί κατά τη γέννηση. Αυτό περιλαμβάνει κατηγορίες ατόμων όπως διεμφυλικά ή διαφυλικά άτομα, παρενδυσία (όταν ένα άτομο φοράει ρούχα του αντίθετου φύλου), τραβεστί και άλλες ομάδες ατόμων που δεν αντιστοιχούν σε αυτό που η κοινωνία έχει καθιερώσει ως κατηγορίες «αρσενικών» ή «θηλυκών». Επιπλέον, οι γυναίκες μετανάστριες και πρόσφυγες μπορεί επίσης να αποκλειστούν από τις υπηρεσίες υποστήριξης λόγω του καθεστώτος διαμονής τους. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι γυναίκες τείνουν να υφίστανται πολλαπλές μορφές διακρίσεων, όπως μπορεί να είναι η περίπτωση των γυναικών με αναπηρίες ή/και των γυναικών εθνικών μειονοτήτων, των Ρομά ή των γυναικών

με μόλυνση από τον ιό HIV/AIDS, για να αναφέρουμε μερικές. Αυτό δεν είναι διαφορετικό όταν γίνονται θύματα βίας λόγω φύλου.

54. Η έκταση της απαγόρευσης των διακρίσεων που περιέχεται στην παράγραφο 3 είναι πολύ πιο περιορισμένη από την απαγόρευση των διακρίσεων κατά των γυναικών που περιέχεται στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου. Απαιτεί από τα Μέρη να απέχουν από διακρίσεις κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, ενώ η παράγραφος 2 καλεί τα Μέρη να καταδικάσουν τις διακρίσεις σε τομείς πέραν των αρμοδιοτήτων της Σύμβασης.

55. Η παράγραφος 4 αναφέρεται σε ειδικά μέτρα που μπορεί να επιθυμεί να λάβει ένα μέρος της Σύμβασης για να ενισχύσει την προστασία των γυναικών από τη βία λόγω φύλου – μέτρα που θα ωφελήσουν μόνο τις γυναίκες. Η διάταξη αυτή δεν αναιρεί τη γενική απαγόρευση των διακρίσεων. Με βάση το άρθρο 4 του CEDAW, αυτή η παράγραφος ορίζει ότι τα ειδικά μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη και την προστασία των γυναικών από τη βία λόγω φύλου και τα οποία δεν απευθύνονται σε άνδρες δεν συνιστούν μορφή διάκρισης. Αυτό συνάδει με την έννοια της διάκρισης όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη νομολογία του σχετικά με το άρθρο 14 ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, αυτή η νομολογία κατέστησε σαφές ότι κάθε διάκριση ή διαφορετική μεταχείριση δεν συνιστά διάκριση. Όπως δήλωσε το Δικαστήριο, για παράδειγμα στην απόφαση *Abdulaziz, Cabales and Balkandali* κατά Ηνωμένου Βασιλείου, «μια διαφορετική μεταχείριση εισάγει διακρίσεις εάν δεν έχει αντικειμενική και λογική αιτιολόγηση, δηλαδή εάν δεν επιδιώκει θεμιτό σκοπό ή εάν δεν υπάρχει εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν και του επιδιωκόμενου στόχου». Το γεγονός ότι οι γυναίκες βιώνουν βία λόγω φύλου, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από τους άνδρες μπορεί να θεωρηθεί αντικειμενική και λογική δικαιολογία για τη χρήση πόρων και τη λήψη ειδικών μέτρων προς όφελος μόνο των γυναικών θυμάτων.

56. Βλέπε επίσης παράγραφο 47.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Εισαγωγή

Η παρούσα πτυχιακή εργασία φέρει τον τίτλο: “ ΝΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ EXPLANATORY REPORT TO THE COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON PREVENTING AND COMBATING VIOLENCE AGAINST WOMEN AND DOMESTIC VIOLENCE ”. Προέκυψε το καλοκαίρι του 2021 έπειτα από συζήτηση με τον καθηγητή μου κύριο Σωτήριο Λίβα. Αποτέλεσμα της συζήτησης αυτής ήταν η διαδικασία την οποία θα έπρεπε να ακολουθήσω ούτως ώστε να βρεθεί ένα κείμενο, το οποίο να συμμορφώνεται πλήρως με τον Κανονισμό της Πτυχιακής Εργασίας ενώ παράλληλα να ανταποκρίνεται στα προσωπικά μου ενδιαφέροντά όσον αφορά τους διάφορους κλάδους της μετάφρασης. Ο καθηγητής μου κύριος Σ. Λίβας με βοήθησε να βρω κείμενο νομικού περιεχομένου, καθώς γνωρίζω ότι τα εν λόγω κείμενα είναι το κύριο αντικείμενό του εντός και εκτός σχολής. Μετά από μελέτη όλων των βιβλίων που με προμήθευσε είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, κατέληξα στο συγκεκριμένο κείμενο. Θεωρώ τη νομική μετάφραση ένα ταξίδι πρόκλησης και ενδιαφέροντος στην επιστήμη της μετάφρασης. Το ενδιαφέρον μου για την νομική μετάφραση είναι σε τέτοιο βαθμό ώστε επιθυμώ να ακολουθήσω την γενικότερη θεωρία του δικαίου και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Μέσα από την ενασχόλησή μου με την παρούσα πτυχιακή εργασία άρχισα να κατανοώ τις δυσκολίες και τις απαιτήσεις που έχει η νομική μετάφραση. Το κείμενο που μου δόθηκε προς μετάφραση αποτελεί απόσπασμα από το Συμβούλιο της Ευρώπης στην Κωνσταντινούπολη και αφορά την ύπαρξη νόμων για την προστασία των γυναικών. Η εργασία ολοκληρώθηκε στα τέλη του Οκτωβρίου του έτους 2022. Η καθοδήγηση και η βοήθεια του υπεύθυνου καθηγητή μου κυρίου Σ. Λίβα και η χρήση του συνόλου των γνώσεων που έλαβα στα τέσσερα χρόνια φοίτησής μου στο τμήμα Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιόνιου Πανεπιστημίου ήταν καθοριστική για την εκπόνηση της πτυχιακής μου

. Η τελική μορφή της πτυχιακής εργασίας μου φέρει εξώφυλλο όπου αναγράφονται τα ονόματα της Επιτροπής Εποπτείας, τα στοιχεία του φοιτητή και του πανεπιστημίου. Επίσης, φέρει σελίδα που αναγράφεται ο τίτλος, πίνακας περιεχομένων, το κύριο μέρος της εργασίας που στην προκειμένη περίπτωση είναι η μετάφραση, ο σχολιασμός και η βιβλιογραφία.

Γενικά

Όπως προαναφέρθηκε στην εισαγωγή και στον τίτλο, η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελεί μετάφραση νομικού κειμένου από τα αγγλικά στα ελληνικά. Σαν κάθε εξειδικευμένη μετάφραση, η νομική μετάφραση φέρει κάποιες δυσκολίες, που θα αναλύσω περαιτέρω στη συνέχεια της εργασίας.

Αρχικά η μετάφραση αποτελεί έναν τομέα με μακρόχρονη παράδοση και ιστορία. Από τα αρχαία χρόνια θεωρείται ως ένα από τα κύρια μέσα για τη διαπολιτισμική επικοινωνία και σχέση ανάμεσα στους λαούς . Χάρη στη μετάφραση, μας επιτρέπεται η επίτευξη της επικοινωνίας ανάμεσα στους λαούς , διαφορετικά η άγνοια μιας γλώσσας πέρα από τη δική μας θα δημιουργούσε ένα τεράστιο εμπόδιο στη επικοινωνία μεταξύ των διαφορετικών λαών. Ο ρόλος και ο σκοπός της μετάφρασης είναι η διάδοση των ιδεών και γενικότερα της κουλτούρας, μέσα από τα κείμενα. Η ευρωπαϊκή ένωση έχει καταστήσει τη μετάφραση ως τη δραστηριότητα εκείνη που φέρει την αυτονομία των εθνικών ταυτοτήτων μέσα στην Ευρώπη (άρθρο 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Με λίγα λόγια η μετάφραση βοηθάει στη συνέχεια και στη διατήρηση των γλωσσών ενώ παράλληλα σέβεται τη γλωσσική αλλά και την πολιτισμική ιδιαιτερότητα. Μέσα από την μετάφραση αυξάνονται οι διεθνείς σχέσεις και η επικοινωνία με άλλες χώρες είναι εύκολη. Με την ανάπτυξη του διαδικτύου και την παγκοσμιοποίηση ερχόμαστε σε επαφή με πάρα πολλές γλώσσες και έτσι η μετάφραση εξελίσσεται και δημιουργούνται νέα μεταφραστικά είδη . Η μετάφραση έχει αδιαμφισβήτητο ρόλο στη καθημερινότητα μας, γιατί χάρη σε αυτή έχουμε τη δυνατότητα να γνωρίσουμε όλο το κόσμο. Ο Μπαμπινιώτης στο λεξικό της Νέας Ελληνικής (1998 ,σελ. 1094) δίνει ένα ορισμό για τη μετάφραση. Πιο συγκεκριμένα αναφέρει ότι μετάφραση εννοείται: «η διαδικασία της μεταφοράς και απόδοσης ενός κειμένου (προφορικού ή γραπτού) σε γλώσσα ή μορφή γλώσσας διαφορετική από αυτήν της παραγωγής του». Το ίδιο αναφέρει και το λεξικό oxford (Oxford Advanced Learner's Dictionary), συγκεκριμένα γράφει: « the process of changing something that is written or spoken into another language». Στην ελληνική γλώσσα το ρήμα “μεταφράζω” σημαίνει «μεταφέρω (προφορικό ή γραπτό λόγο) σε γλώσσα διαφορετική από την αρχική». Την ίδια σημασία έχει και στην αγγλική γλώσσα όπου το ρήμα “translate” σημαίνει « to change words into a different language» σύμφωνα με το Cambridge dictionary .Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η μετάφραση δεν είναι απλά μεταφορά λέξεων από τη μια γλώσσα στην άλλη αλλά πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία που απαιτεί την κατανόηση , την κριτική

σκέψη και την λήψη αποφάσεων. Για να μεταφράσει ένας μεταφραστής ένα κείμενο θα πρέπει να μελετήσει και να εμβαθύνει στην κουλτούρα των γλωσσών των κειμένων του.

ΔΙΚΑΙΟ

Το δίκαιο είναι ένα επιστημονικό πεδίο που συνεχώς αλλάζει. Η επιστήμη του δικαίου ρυθμίζει σε κάθε επίπεδο την ανθρώπινη ζωή, την λειτουργία του κράτους καθώς και τη σχέση μεταξύ πολιτών και κράτους. Το δίκαιο συνδέεται άρρηκτα με το γραπτό λόγο για αυτό υπάρχουν πάρα πολλά νομικά κείμενα .Σύμφωνα με τον Arntz (1986:286)» ο νόμος είναι μια ζωντανή γλώσσα» Η μετάφραση νομικών κειμένων εμφανίζει αρκετές ιδιαιτερότητες. Τα νομικά κείμενα αποτελούνται από νομική ορολογία , η οποία έχει μια δυσκολία στη μετάφραση τους καθώς η σημασία των λέξεων εξαρτάται από το νομικό πλαίσιο που βασίζεται η κάθε χώρα. Ο μεταφραστής θα πρέπει να προσεγγίζει τη νομική μετάφραση με δυο προοπτικές, σύμφωνα με το νόμο και σύμφωνα με το πολιτισμικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με τη Stolze (2013:9-10) οι μεταφραστικές τεχνικές για την μετάφραση της νομικής ορολογίας που καταγράφονται είναι οι εξής:

- Κατά λέξη μετάφραση
- Δάνειο
- Υποκατάσταση από όρο της γλώσσας στόχου
- Μετάφραση με επεξήγηση
- Χρήση όρου της γλώσσας στόχου με αναφορά του πρωτότυπου όρου (σε παρένθεση ή υποσημείωση)
- Δημιουργία νεολογισμού στη γλώσσα στόχο

Οι δυσκολίες που υπάρχουν στη νομική μετάφραση εντοπίζονται στην εξέλιξη των γλωσσών και στο πολιτισμικό υπόβαθρο των χωρών. Έτσι για να μεταφράσουμε ένα νομικό κείμενο θα πρέπει πρώτα να κατανοήσουμε την κουλτούρα και το πολιτισμικό περιβάλλον του πρωτότυπου κειμένου στο οποίο ανήκει. Ο μεταφραστής στη διαδικασία της μετάφρασης όσον αφορά την ερμηνευτική διαδικασία θα πρέπει να μελετήσει και να κατανοήσει το πολιτισμικό πλαίσιο καθώς και το νομικό πλαίσιο όπου βασίζονται τόσο το πρωτότυπο όσο και το μεταφρασμένο. Τέλος, ως προς την ορολογία πάλι ο μεταφραστής θα πρέπει να κατανοήσει το γλωσσικό πλαίσιο αρχικά του πρωτότυπου και στη συνέχεια του μεταφράσματος .

Το ευρωπαϊκό δίκαιο αποτελείται από το σύνολο των νομικών κανόνων και αρχών που ρυθμίζουν τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ευρωπαϊκό δίκαιο έχει βασιστεί στο ρωμαϊκό δίκαιο. Αναπτύχθηκε το 15 αιώνα από το ρωμαϊκό “corpus iuris civilis” και μεταφράστηκε σε αρκετές γλώσσες. Ο νόμος έχει πολύ συγκεκριμένη ορολογία . Επιπλέον ο Ευρωπαϊκός νόμος δημιουργήθηκε με σκοπό να βοηθήσει την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ένωσης .Το ευρωπαϊκό δίκαιο ισχύει για όλα τα κράτη μέλη και τα νομικά κείμενα του είναι μεταφρασμένα σε 23 γλώσσες. Το δίκαιο χωρίζεται σε πρωτογενές και σε παραγωγικό δίκαιο. Στο πρωτογενές δίκαιο εντοπίζονται οι συνθήκες που ορίζουν το νομικό πλαίσιο της Ευρώπης. Αντίθετα, στο παραγωγικό δίκαιο εντοπίζονται οι νομικές πράξεις , όπου σε αυτές βασίζονται οι συνθήκες δηλαδή οι κανονισμοί , οι οδηγίες , οι αποφάσεις και οι συμφωνίες.

Κατά το 17 αιώνα και μέχρι την Επανάσταση στην Ελλάδα ίσχυε παράλληλα το τουρκικό δίκαιο και το βυζαντινό δίκαιο. Ωστόσο μετά την επανάσταση των Ελλήνων υπήρξε η ανάγκη δημιουργίας ενός δικαίου απελευθερωμένου από τις τούρκικες επιρροές. Έτσι, όταν δημιουργήθηκε το Ελληνικό κράτος και ορίστηκε βασιλιάς ο Όθωνας, ο Μάουερ, ως μέλος της τριμελούς αντιβασιλείας του Όθωνα, νομικός και ειδικός στο γερμανικό δίκαιο , μελέτησε το υπάρχον Βυζαντινό δίκαιο και την Εξάβιβλο του Αρμενόπουλου εφαρμόζοντας ένα δίκαιο για το Ελληνικό κράτος με επιρροές στα προαναφερθέντα δίκαια. Τον 19 και 20 αιώνα καθώς πολλοί μελετητές του δικαίου είχαν σπουδάσει στη Γερμανία εφάρμοσαν στην Ελλάδα το γερμανικό δίκαιο μαζί με εφαρμογές της Ιουστινιάνειας κωδικοποίησης, και κυρίως του Πανδέκτη. Αυτό δεν σημαίνει πως το δίκαιο που επικράτησε δεν δέχτηκε τροποποιήσεις. Καταλήγοντας , το δίκαιο στην Ελλάδα από την άλλη σε αντίθεση με το ευρωπαϊκό δίκαιο βασίζεται στο γερμανικό αστικό κώδικα. Ένα άλλο χαρακτηριστικό που διακρίνει το ελληνικό δίκαιο είναι η πολυνομία, δηλαδή η ύπαρξη πολλών νόμων για το ίδιο θέμα. Το χαρακτηριστικό της πολυνομίας έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει διάρκεια δικαίου καθώς αλλάζει το νομοθετικό πλαίσιο και έτσι η νομοθεσία δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Όσο αφορά τη θέση της γυναίκας βλέπουμε παρότι υπάρχουν θεωρητικά οι νόμοι για την προστασία των γυναικών , υπάρχουν ακόμα ανισότητες . Οι γυναίκες πρέπει να συνεχίσουν τον αγώνα τους για ισότητα σε μια κοινωνία που παραμένει ανδροκρατούμενη.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Το δίκαιο είναι αναπόσπαστο κομμάτι των πολιτισμών ,με αποτέλεσμα να φέρει αρκετά πολιτισμικά στοιχεία . Είναι γνωστό ότι σε κάθε ειδικό κείμενο μπορούμε να εντοπίσουμε τέτοια χαρακτηριστικά .Έτσι το μετάφρασμα ενός τέτοιου κειμένου πρέπει να γίνει με σεβασμό και κατανόηση ώστε να έχει σαν αποτέλεσμα την καλύτερη δυνατή απόδοση στη γλώσσα -στόχο. Σύμφωνα με τον Stolze (2013) τα βασικά γλωσσικά χαρακτηριστικά που εντοπίζουμε στη νομική μετάφραση είναι :

- Οι μακροσκελείς προτάσεις
- Η ειδική ορολογία
- Το τεχνικό ύφος του κειμένου
- Οι πράξεις λόγου

Στο μετάφρασμα μου εμφανίζονται η πλειοψηφία αυτών των χαρακτηριστικών. Αρχικά παρατηρούμε ότι τόσο το αρχικό κείμενο όσο και το μετάφρασμα αποτελούνται από μακροσκελείς προτάσεις. Ένα παράδειγμα μιας μακροσκελής πρότασης στο κείμενο , όπου το νόημα εκτεινόταν σε όλη την παράγραφο ήταν στο μετάφρασμα εισαγωγή άρθρο 5. Επιπρόσθετα καθώς το κείμενο είναι νομικό υπάρχει σε όλο το κείμενο ειδική ορολογία. Σε κάποιες περιπτώσεις μεταφράστηκε ακριβώς ο όρος από τα αγγλικά στα ελληνικά. Σε άλλες περιπτώσεις αναζήτησα τον όρο σε αγγλικά ηλεκτρονικά και έντυπα λεξικά ώστε να μπορέσω να αποδώσω την μετάφραση του εκάστοτε όρου με το καλύτερο δυνατό τρόπο.

Επιπλέον όσο αφορά το τεχνικό ύφος του, σε αρκετά σημεία του κειμένου εντόπισα την χρήση της παθητικής φωνής σε διάφορα πρόσωπα (πχ δεν έχουν οριστεί). Η χρήση της παθητικής φωνής, δείχνει ότι το υποκείμενο παθαίνει ή δέχεται κάποια ενέργεια. Μέσα από την χρήση της παθητικής φωνής βλέπουμε τη σημαντικότητα και τις επιπτώσεις που έχει η βία στις γυναίκες με σκοπό να δείξει τη σημαντικότητα να παρθούν μέτρα για την καταπολέμηση της βίας των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Σύμφωνα με το μοντέλο των τεσσάρων λειτουργιών της Nord, μαθαίνουμε οι κειμενικές λειτουργίες είναι οι εξής :

- Αναφορική λειτουργία
- Εκφραστική λειτουργία
- Κλητική λειτουργία
- Φατική λειτουργία

Συνήθως τα περισσότερα κείμενα έχουν περισσότερες από μια κειμενικές λειτουργίες. Αρχικά, το κείμενο που μετέφρασα είναι η επεξηγηματική αναφορά στο Συμβούλιο της Ευρώπης για την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση της βίας των γυναικών και της οικογενειακής βίας. Το κείμενο έχει αναφορική λειτουργία, δηλαδή αφορά φαινόμενα του κόσμου και διακρίνεται σε πληροφοριακή λειτουργία καθώς στόχος του είναι να ενημερώσει το δέκτη για τα άρθρα που αφορούν τη βία των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία και τις εφαρμογές των άρθρων αυτών. Επιπλέον έχει κλητική λειτουργία, καθώς η επεξηγηματική αναφορά έχει επίσης σκοπό να δημιουργήσει αντιδράσεις ώστε να ληφθούν μέτρα για την προστασία των γυναικών από τη βία.

Συνοψίζοντας, οι μεταφραστικές δυσκολίες που αντιμετώπισα ήταν για παράδειγμα η ορολογία, οι άγνωστες λέξεις, το διαφορετικό νομικό σύστημα και στα δύο κείμενα. Για να ξεπεραστούν αυτές οι μεταφραστικές δυσκολίες χρειάστηκε να κάνω έρευνα σε διάφορες ιστοσελίδες και βιβλία ώστε να μπορέσω να μεταφράσω το κείμενο με το καλύτερο δυνατό τρόπο ώστε το μετάφρασμα μου να είναι αξιόλογο. Μέσα από τη χρήση λεξικών και την έρευνα διάφορων κειμένων μπόρεσα να κατανοήσω το αρχικό κείμενο και να αποδώσω με τον καταλληλότερο τρόπο τη μετάφραση του κειμένου. Τέλος, τα νομικά κείμενα έχουν ειδική ορολογία και σε κάθε χώρα το νομικό σύστημα διαφέρει, με αποτέλεσμα να χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και μελέτη για την σωστή απόδοση των όρων και την αποφυγή λαθών που θα ήταν μοιραία στην μετάφραση του κειμένου. Κλείνοντας, οι μεταφραστικές δυσκολίες που αντιμετώπισα είναι ενδεικτικές. Παρολα' αυτά με τον ίδιο τρόπο προσπάθησα να επιλύσω όλες τις δυσκολίες που εντόπισα ώστε να αποδώσω με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το μετάφρασμα μου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κελάνδριας, Π., *Λειτουργική Διδακτική της Μετάφρασης*, εκδ. Διάυλος, Αθήνα 2016
- Κριμπάς, Π., *Εισαγωγή στη θεωρία της Μετάφρασης*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2017
- Τρωιανός, Σ.- Βελισσαροπούλου- Καρακώστα, Ι. ,*Ιστορία Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη 2010 (Δ' Έκδοση Βελτιωμένη)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://www.dw.com/en/istanbul-convention-how-a-european-treaty-against-womens-violence-became-politicized/a-56953987>
- <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/46069;F>
- http://beta.kallipos.gr/jspui/bitstream/11419/3899/2/04_chapter_01.pdf
- <http://konstantinos-paleologos.blogspot.com/2019/07/h.html>
- <https://blog.peempip.gr/%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%A%CE%AD%CF%88%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7-%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%AC%CF%86%CF%81%CE%B1/>
- file:///C:/Users/User/Downloads/Translation_and_Law.pdf
- <https://hellanicus.lib.aegean.gr/bitstream/handle/11610/20252/%ce%a4%ce%95%ce%9b%ce%99%ce%9a%ce%9f%20%ce%94%ce%99%ce%a0%ce%9b%ce%a9%ce%9c%ce%91%ce%a4%ce%99%ce%9a%ce%97-converted.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- <http://www.greekjustice.gr/%CE%99%CE%A3%CE%A7%CE%A5%CE%9F%CE%9D-%CE%9A%CE%91%CE%99-%CE%95%CE%A6%CE%91%CE%A1%CE%9C%CE%9F%CE%A3%CE%A4%CE%95%CE%9F-%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%99%CE%9F-%CE%A3%CE%A4%CE%97%CE%9D%CE%95%CE%9B%CE%9B%CE%97%CE>

[E%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%9A%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%95%CE%99%CE%91/article/328.%CE%94%CE%AF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BF%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%95%CE%95](#)

- <https://www.kathimerini.gr/pages/announcements/561932797/i-thesi-tis-gynaikas-stin-elliniki-koinonia/>
- https://youth.europa.eu/get-involved/your-rights-and-inclusion/womens-rights-gender-equality-reality-europe_el
- https://www.huffingtonpost.gr/entry/paykosmia-emera-tes-yenaikas-posa-apo-ta-yenaikeia-dikaiomata-echoen-telika-kataktethei_gr_5c810945e4b06ff26ba6073a
- <https://www.kethi.gr/blog/glossari-gia-ti-bia-kata-ton-gynaikon-kai-tin-isotita-ton-fylon>
- <https://www.capital.gr/epikairotita/3644036/-i-thesi-tis-gynaikas-stin-elliniki-koinonia-to-kollodes-patoma-kai-i-gualini-orofi>
- file:///C:/Users/User/Downloads/mh0119029eln_002.pdf
- https://www.efsyn.gr/stiles/apopseis/234177_i-anisotita-ton-fylon-einai-i-megalyteri-anthropistiki-proklisi-poy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

Explanatory Report to the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence

I. Introduction

1. Violence against women, including domestic violence, is one of the most serious forms of gender-based violations of human rights in Europe that is still shrouded in silence. Domestic violence – against other victims such as children, men and the elderly – is also a hidden phenomenon which affects too many families to be ignored.

2. Prevalence rates for Europe do not exist, but many member States have increasingly conducted surveys to measure the extent of violence against women nationally. Although methodologies vary, an overview of these surveys suggests that across countries, one-fifth to one-quarter of all women have experienced physical violence at least once during their adult lives and more than one-tenth have suffered sexual violence involving the use of force. Figures for all forms of violence, including stalking, are as high as 45%. The majority of such violent acts are carried out by men in their immediate social environment, most often by partners and ex-partners.

3. Secondary data analysis support a conservative estimate that about 12% to 15% of all women have been in a relationship of domestic abuse after the age of 16. Many more continue to suffer physical and sexual violence from former partners even after the break-up, indicating that, for a large number of women, ending an abusive relationship does not necessarily mean physical safety.

4. Domestic violence against children is widespread and studies have revealed the link between domestic violence against women and child physical abuse, as well as the trauma that witnessing violence in the home causes in children. For other forms of domestic violence, such as elderly abuse and domestic violence against men, reliable data is relatively scarce.

5. Violence against women is a worldwide phenomenon. The Committee on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW Committee) of the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (hereafter CEDAW) in its general recommendation on violence against women No. 19 (1992) helped to ensure the recognition of gender-based violence against women as a form of discrimination against women. The United Nations General Assembly, in 1993, adopted a Declaration on the Elimination of Violence against Women that laid the foundation for international action on violence against women. In 1995, the Beijing Declaration and Platform for Action identified the eradication of violence against women as a strategic objective among other gender equality requirements. In 2006, the UN Secretary-General published his In-depth study on all

forms of violence against women, in which he identified the manifestations and international legal frameworks relating to violence against women, and also compiled details of "promising practices" which have shown some success in addressing this issue.

6. As a regional instrument open for ratification and accession to non-member states, the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence complements and expands the standards set by other regional human rights organisations in this field. The Inter-American Convention on the prevention, punishment and eradication of violence against women, adopted in 1994 by the Organisation of American States, and the Protocol to the African Charter on Human and Peoples' Rights on the Rights of Women in Africa, adopted in 2003 by the African Union, both address the issue of violence against women. More comprehensive in nature, the Council of Europe Convention significantly reinforces action to prevent and combat violence against women and domestic violence at world level.

Action of the Council of Europe

7. One of the primary concerns of the Council of Europe, representing 47 member states and their 800 million citizens, is to safeguard and protect human rights. Violence against women, including domestic violence, undermines the core values on which the Council of Europe is based.

8. Since the 1990ies, the Council of Europe, in particular its Steering Committee for Equality between Women and Men (CDEG), has undertaken a series of initiatives to promote the protection of women against violence. In 1993, the 3rd European Ministerial Conference on Equality between Women and Men was devoted to Strategies for the elimination of violence against women in society: the media and other means.

9. An Action Plan to Combat Violence against Women which had subsequently been developed provided the first comprehensive policy framework for national administrations. This was followed up in 2002 by the adoption of Council of Europe Recommendation

Rec(2002)5 of the Committee of Ministers to member states on the protection of women against violence. It represents a milestone in that it proposes, for the first time in Europe, a comprehensive strategy for the prevention of violence against women and the protection of victims in all Council of Europe member states. Since 2002, it has served as the most important reference text for member states in combating violence against women. Its implementation is regularly monitored by means of a monitoring framework to evaluate progress. Several monitoring cycles were completed and their outcome assessed and published. They showed that, in particular in the areas of legislation, police investigation and prosecution much had been done to enhance the criminal law response to violence against women. Nonetheless, many gaps remain. In other areas, notably the provision of services for victims, signs of progress are scarce.

10. To give new impetus to the eradication of violence against women, and to reaffirm their commitment to this aim, the Heads of State and Government of the Council of Europe member states decided at their Third Summit (Warsaw, 16-17 May 2005) to carry out a largescale campaign on the issue, devised and closely monitored by the Council of Europe Task Force to Combat Violence against Women, including Domestic Violence, whose members were appointed by the Secretary General of the Council of Europe.

11. The Campaign was conducted at three levels: intergovernmental, parliamentary and local. Member states were asked to make significant progress in four main areas: legal and policy measures, support and protection for victims, data collection and awareness-raising. They were also invited to carry out national campaigns to lobby for stronger implementation of Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence, which more than half the member states did.

12. Thanks to the unique role of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, comprising delegations from all 47 national parliaments, there was a strong parliamentary dimension to the Campaign. Many parliamentarians have, individually and jointly, pushed for changes in legislation to protect women from gender-based violence. By organising

parliamentary debates and hearings on violence against women, but also in interviews and public statements, parliamentarians have greatly contributed to raising awareness of this topic. Parliamentarians in many member states continue to actively lobby for change and have created a “Network of Contact Parliamentarians” who are committed to combating violence against women at national level.

13. The campaign revealed the magnitude of the problem in Europe, but it also brought to light examples of good practice and initiatives in many different member states. It increased awareness among key actors and helped place the various forms of violence against women on the political agenda.

14. Furthermore, the assessment of national measures to address violence against women carried out by the Task Force showed the need for harmonised legal standards and the collection of relevant data to ensure that victims across Europe benefit from the same level of protection and support. The Task Force therefore recommended in its Final Activity Report (EG-TFV (2008) 6), that the Council of Europe develop a human rights convention to prevent and combat violence against women.

15. Moreover, the European Ministers of Justice decided during their 27th Conference (Yerevan, Armenia, 12-13 October 2006), to assess the need for a Council of Europe legal instrument on violence against the partner, while being aware that such violence can be based on discriminating prejudices in terms of inequalities resulting from gender, origins and economic dependency. Following the results of the “Feasibility study for a convention on violence against domestic violence” (CDPC (2007)09 rev), it was concluded by the European Committee for Crime Problems (CDPC) that such an instrument would be necessary.

16. The Parliamentary Assembly has long taken a firm political stance against all forms of violence against women. It has adopted a number of resolutions and recommendations on the various forms of violence against women; in particular, Resolution 1247 (2001) on female genital mutilation, Resolution 1582 (2002) on domestic violence, Resolution 1327 (2003) on

so-called “honour crimes”, Recommendation 1723 (2005) on forced marriages and child marriages, Recommendation 1777 (2007) on sexual assaults linked to “date-rape drugs” and, more recently, Resolution 1654 (2009) on Feminicides and Resolution 1691 (2009) on rape of women, including marital rape.

17. The Parliamentary Assembly has repeatedly called for legally-binding standards on preventing, protecting against and prosecuting the most severe and widespread forms of gender-based violence and has expressed its support to the drafting of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence.

The Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence

18. In response to the recommendations by the Task Force to develop a convention on violence against women and the results of the feasibility study on a convention on violence against the partner, the Committee of Ministers decided to set up a multi-disciplinary committee mandated to develop legally-binding standards that would cover both these areas: violence against women and domestic violence.

19. As a result, the Ministers’ Deputies of the Council of Europe adopted, at their 1044th meeting on 10 December 2008, the terms of reference for the Ad Hoc Committee on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence (CAHVIO) to prepare one or more legally binding instrument[s] “to prevent and combat domestic violence, including specific forms of violence against women, other forms of violence against women, and to protect and support the victims of such violence as well as prosecute the perpetrators”. The Deputies also requested that CAHVIO “present, by 30 June 2009, an interim report on its position on the subjects and contents of the proposed instrument(s), its working methods and the time table for its work, in order to allow the Committee of Ministers to take a decision, where necessary, on these matters”. The interim report reflected the opinion of the Committee that the focus of the Convention was to be on the elimination of violence against women. Furthermore, the Convention would deal with domestic violence which affects women disproportionately, while allowing for the application of its provisions to all victims

of domestic violence. At its 1062nd meeting of 1 July 2009, the Deputies “took note of the interim report (...)” and “invited the CAHVIO to continue its work in accordance with the work programme and timetable set out in the interim report and, in particular, to prepare the instruments proposed in the report”. On that basis, in December 2009, CAHVIO started negotiations on the Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. CAHVIO held six meetings, in December 2009 and February, June/July, September, November and December 2010 to finalise the text.

20. The text of the draft convention was approved by the CAHVIO during its meeting in December 2010 and transmitted to the Committee of Ministers for submission to the Parliamentary Assembly for opinion. On 11 March 2011, the Parliamentary Assembly gave its opinion on the draft convention.

21. Building on Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence, the Convention sets, for the first time in Europe, legally-binding standards to prevent violence against women and domestic violence, protect its victims and punish the perpetrators. It fills a significant gap in human rights protection for women and encourages Parties to extend its protection to all victims of domestic violence. It nonetheless frames the eradication of violence against women in the wider context of achieving substantive equality between women and men and thus significantly furthers recognition of violence against women as a form of discrimination.

II. Commentary on the provisions of the Convention

Preamble

22. The Preamble reaffirms the commitment of the signatories to human rights and fundamental freedoms. It recalls only the most important international legal instruments which directly deal with the scope of this Convention in the framework of the Council of Europe and the United Nations.

23. During the negotiation process of this Convention, these international legal instruments, in particular those prepared by the Council of Europe, have been taken into account. In addition, the drafters bore in mind the following recommendations of the Council of Europe Parliamentary Assembly: Recommendation 1450 (2000) on Violence against women in Europe, Recommendation 1582 (2002) on Domestic violence against women, Recommendation 1723 (2005) on Forced marriages and child marriages, Recommendation 1759 (2006) on Parliaments united in combating domestic violence against women, Recommendation 1777 (2007) on Sexual assaults linked to "date-rape drugs", Recommendation 1817 (2007) on Parliaments united in combating domestic violence against women: mid-term assessment of the Campaign, Recommendation 1847 (2008) on Combating violence against women: towards a Council of Europe convention, Recommendation 1873 (2009) on Sexual violence against women in armed conflict, Recommendation 1868 (2009) on Action to combat gender-based human rights violations, including abduction of women and girls, Recommendation 1861 (2009) on Feminicides, Recommendation 1881 (2009) on the urgent need to combat so-called 'honour crimes', Recommendation 1887 (2009) on Rape of women, including marital rape, Recommendation 1891 (2009) on Migrant women: at particular risk from domestic violence and Recommendation 1905 (2010) on Children who witness domestic violence. Similarly, the drafters took into consideration Recommendation 260(2009) Combating domestic violence against women and Resolution 279(2009) Combating domestic violence against women of the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe.

24. Furthermore, the negotiations were inspired by the following political declarations:

- a. the Declaration and Programme of Action adopted at the 5th European Ministerial Conference on Equality between Women and Men (Skopje, 22-23 January 2003);
- b. the Action Plan adopted at the Third Summit of the Heads of State and Government of the Council of Europe (Warsaw, 16-17 May 2005);
- c. the Declaration "Making gender equality a reality" adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe (Madrid, 12 May 2009);

d. the Resolution no. 1 on preventing and responding to domestic violence adopted at the 29th Council of Europe Conference of Ministers of Justice (Tromsø, Norway, 18- 19 June 2009);

e. the Action Plan and Resolution adopted at the 7th Council of Europe Conference of Ministers responsible for Equality between Women and Men (Baku, 24-25 May 2010);

f. the Beijing Declaration and Platform for Action adopted at the Fourth World Conference of Women in 1995, the report of the Ad Hoc Committee of the whole of the 23rd special session of the United Nations General Assembly (Beijing + 5 – political declaration and outcome document) as well as the political declaration from the 49th session of the United Nations Commission on the Status of Women in 2005 (Beijing + 10) and 54th session of the United Nations Commission on the Status of Women in 2010 (Beijing + 15) and Women 2000: Gender Equality, Development and Peace for the 21st Century.

25. The Preamble sets out the basic aim of the Convention: the creation of a Europe free from violence against women and domestic violence. To this end, it firmly establishes the link between achieving gender equality and the eradication of violence against women. Based on this premise, it recognises the structural nature of violence against women and that it is a manifestation of the historically unequal power relations between women and men. Consequently, the Preamble sets the scene for a variety of measures contained in the Convention that frame the eradication of violence against women within the wider context of combating discrimination against women and achieving gender equality in law and in fact. It should also be noted that the term "discrimination against women" should be interpreted as constituting "any distinction, exclusion or restriction made on the basis of sex which has the effect or purpose of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise by women, irrespective of their marital status, on a basis of equality of men and women, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural, civil or any other field" as provided in Article 1 of CEDAW. At the same time the drafters wished to acknowledge that violence against women and domestic violence may be explained and

understood in various manners at structural, group and individual levels. Violence against women and domestic violence are complex phenomena and it is necessary to use a variety of approaches in combination with each other in order to understand them.

26. The drafters wished to emphasise that violence against women seriously violates and impairs or nullifies the enjoyment by women of their human rights, in particular their fundamental rights to life, security, freedom, dignity and physical and emotional integrity, and that it therefore cannot be ignored by governments. Moreover, they recognised that violence affects not only women adversely, but society as a whole and that urgent action is therefore required. Finally, they stressed the fact that some groups of women, such as women and girls with disabilities, are often at greater risk of experiencing violence, injury, abuse, neglect or negligent treatment, maltreatment or exploitation, both within and outside the home.

27. In addition to affirming that violence against women, including domestic violence against women, is a distinctly gendered phenomenon, the signatories clearly recognise that men and boys may also be victims of domestic violence and that this violence should also be addressed. Where children are concerned, it is acknowledged that they do not need to be directly affected by the violence to be considered victims but that witnessing domestic violence is also traumatising and therefore sufficient to victimise them.

28. The drafters wished to stress that the obligations contained in this Convention do not require Parties to take measures that run counter to constitutional rules or fundamental principles relating to the freedom of the press and the freedom of expression in other media.

29. It is important to note that the measures contained in the Convention are without prejudice to the positive obligations on states to protect the rights recognised by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (hereafter ECHR). Measures should also take into account the growing body of case law of the European Court of Human Rights which sets important standards in the field of violence against women, and which provided guidance to the drafters for the elaboration of numerous positive obligations and measures needed to prevent such violence.

Chapter I – Purposes, definitions, equality and non-discrimination, general obligations

Article 1 – Purposes of the Convention

30. Paragraph 1 sets out the purposes of the Convention. Paragraph 1 (a) states as the specific purpose of the Convention the protection of women against all forms of violence, as well as the prevention, prosecution and elimination of violence against women and domestic violence.

31. In line with the recognition contained in the preamble that there is a link between eradicating violence against women and achieving gender equality in law and in fact , paragraph 1 (b) specifies that the Convention will contribute to the elimination of all forms of discrimination against women and promote substantive equality between women and men. The drafters considered it essential to clearly state this as one of the purposes of the Convention.

32. Paragraph 1 (c) reflects the need for a comprehensive approach to the protection of and assistance to all victims of violence against women and domestic violence. The forms of violence covered by the scope of this Convention have devastating consequences on victims. It is necessary to design a comprehensive framework to not only ensure their further safety, re-establish their physical and psychological health but to also enable them to re-build their lives. This framework should be grounded on a human-rights based approach.

33. Paragraph 1 (d) deals with international co-operation, about which Chapter VIII contains details. International co-operation is not confined to legal co-operation in criminal and civil matters but extends to the exchange of information to prevent criminal offences established under the Convention and to ensure protection from immediate harm.

34. Eliminating violence requires extensive multi-agency co-operation as part of an integrated approach. Ensuring this approach to preventing and combating violence is stated as the final purpose of the Convention in Paragraph 1 (e). It is further developed in Chapter II and other sections of the Convention.

35. Paragraph 2 underlines that, in order to ensure the effective implementation of its provisions by the Parties, the Convention sets up a special monitoring mechanism. This is a means of ensuring Parties' compliance with the Convention and is a guarantee of the Convention's long-term effectiveness (see comments on Chapter IX).

Article 2 – Scope of the Convention

36. Paragraph 1 states that the focus of this Convention is on all forms of violence against women which includes domestic violence committed against women. The drafters considered it important to emphasise that the majority of victims of domestic violence are women.

37. The provision contained in paragraph 2 on the scope of the Convention encourages Parties to apply this Convention also to domestic violence committed against men and children. It is therefore up to the Parties to decide whether to extend the applicability of the Convention to these victims. They may do so in the manner they consider the most appropriate, taking notably account of the specific national situation and of the developments in their society. However, with a view to keeping the focus on the various forms of genderbased violence committed against women, paragraph 2 requires Parties to pay particular attention to victims of this form of violence when implementing the Convention. This means that gender-based violence against women, in its various manifestations, one of which is domestic violence, must lie at the heart of all measures taken in implementation of the Convention.

38. The basic principles of international humanitarian law and the Rome Statute of the International Criminal Court, which are referred to in the Preamble to the Convention, affirm individual criminal responsibility under international law for violence that occurs primarily (but not exclusively) during armed conflict. Article 7 of the Rome Statute (crimes against humanity committed as part of a widespread or systematic attack directed against any civilian population) and Article 8 (war crimes) include crimes of violence committed largely against women such as rape and sexual violence. However, the forms of violence covered by the present Convention do not cease during armed conflict or periods of occupation. Paragraph 3 therefore provides for the continued applicability of the Convention during armed conflict as complementary to the principles of international humanitarian law and international criminal law.

Article 3 – Definitions

39. Article 3 provides several definitions which are applicable throughout the Convention.

Definition of “violence against women”

40. The definition of “violence against women” makes clear that, for the purpose of the Convention, violence against women shall be understood to constitute a violation of human

rights and a form of discrimination. This is in line with the purpose of the Convention set out in Article 1 (b) and needs to be borne in mind when implementing the Convention. The second part of the definition is the same as contained in Council of Europe Recommendation Rec(2002) 5 of the Committee of Ministers to member states on the protection of women against violence, the CEDAW Committee General Recommendation No. 19 on violence against women (1992), as well as in Article 1 of the United Nations Declaration on the Elimination of All Forms of Violence against Women. The drafters have, however, expanded it to include the notion of “economic harm” which can be related to psychological violence.

Definition of “domestic violence”

41. Article 3 (b) provides a definition of domestic violence that covers acts of physical, sexual, psychological or economic violence between members of the family or domestic unit, irrespective of biological or legal family ties. In line with what is mentioned in paragraph 40, economic violence can be related to psychological violence. Domestic violence includes mainly two types of violence: intimate-partner violence between current or former spouses or partners and inter-generational violence which typically occurs between parents and children. It is a gender neutral definition that encompasses victims and perpetrators of both sexes.

42. Domestic violence as intimate-partner violence includes physical, sexual, psychological or economic violence between current or former spouses as well as current or former partners. It constitutes a form of violence which affects women disproportionately and which is therefore distinctly gendered. Although the term “domestic” may appear to limit the context of where such violence can occur, the drafters recognised that the violence often continues after a relationship has ended and therefore agreed that a joint residence of the victim and perpetrator is not required. Inter-generational domestic violence includes physical, sexual, psychological and economic violence by a person against her or his child or parent (elderly abuse) or such violence between any other two or more family members of different generations. Again, a joint residence of the victim and perpetrator is not required.

Definition of “gender”

43. As the Convention places the obligation to prevent and combat violence against women within the wider framework of achieving equality between women and men, the drafters considered it important to define the term “gender”. In the context of this Convention, the term gender, based on the two sexes, male and female, explains that there are also socially

constructed roles, behaviours, activities and attributes that a given society considers appropriate for women and men. Research has shown that certain roles or stereotypes reproduce unwanted and harmful practices and contribute to make violence against women acceptable. To overcome such gender roles, Article 12 (1) frames the eradication of prejudices, customs, traditions and other practices which are based on the idea of the inferiority of women or on stereotyped gender roles as a general obligation to prevent violence. Elsewhere, the Convention calls for a gendered understanding of violence against women and domestic violence as a basis for all measures to protect and support victims. This means that these forms of violence need to be addressed in the context of the prevailing inequality between women and men, existing stereotypes, gender roles and discrimination against women in order to adequately respond to the complexity of the phenomenon. The term “gender” under this definition is not intended as a replacement for the terms “women” and “men” used in the Convention.

Definition of “gender-based violence against women”

44. The term “gender-based violence against women” is used throughout the Convention and refers to violence that is directed against a woman because she is a woman or that affects women disproportionately. It differs from other types of violence in that the victim’s gender is the primary motive for the acts of violence described under lit.a. In other words, gender-based violence refers to any harm that is perpetrated against a woman and that is both the cause and the result of unequal power relations based on perceived differences between women and men that lead to women’s subordinate status in both the private and public spheres. This type of violence is deeply rooted in the social and cultural structures, norms and values that govern society, and is often perpetuated by a culture of denial and silence. The use of the expression “gender-based violence against women” in this Convention is understood as equivalent to the expression “gender-based violence” used in the CEDAW Committee General Recommendation No. 19 on violence against women (1992), the United Nations General Assembly Declaration on the Elimination of Violence against Women (1993) and Recommendation Rec(2002)5 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states on the protection of women against violence (2002). This expression is to be understood as aimed at protecting women from violence resulting from gender stereotypes, and specifically encompasses women.

Definition of “victim”

45. The Convention contains a large number of references to victims. The term “victim” refers to both victims of violence against women, and victims of domestic violence, as defined in Article 3 (a) and Article 3 (b) respectively. While only women, including girls, can be victims of violence against women, victims of domestic violence may include men and women as well as children. In line with other international human rights treaties, the term “child” shall mean any person under the age of eighteen years. The term “victim” should be understood in accordance with the scope of the Convention.

Definition of “women”

46. Conscious of the fact that many of the forms of violence covered by the Convention are perpetrated against both women and girls, the drafters did not intend to limit the applicability of the Convention to adult victims only. Lit.f. therefore clearly states that the term “women” includes girls under the age of eighteen years.

47. This Convention is an agreement between states, which would create obligations only for them. The provisions contained in Articles 3 and 4 do not create any new rights but clarify existing human rights. Any obligations for individuals would follow from such legislative and other measures which Parties adopt in accordance with the Convention.

Article 4 – Fundamental rights, equality and non-discrimination

48. Paragraph 1 states the principle that every person has the right to live free from violence in the public and the private sphere. With a view to the focus of the Convention, the drafters considered it important to include the particular obligation to promote and protect this right for women which are predominantly victims of gender-based violence.

49. Discrimination against women provides a breeding ground for tolerance towards violence against women. Any measures taken to prevent and combat violence against women need to promote equality between women and men as only substantive equality will prevent such violence in the future. In the *Opuz v. Turkey* judgment, the European Court of Human Rights has discussed the interconnection between discrimination and violence against women and has held that gender-based violence constitutes a form of discrimination because it mainly affects women and women were not protected by the law on an equal footing with men.

50. For these reasons, paragraph 2 affirms the principle of substantive equality between women and men by requiring Parties to not only condemn all forms of discrimination against women, but to enshrine the principle of equality in law, ensure its practical realisation as

well as prohibit discrimination by law and abolish any discriminatory legislation and practices. It recognises that the enjoyment of the right to be free from violence is interconnected with the Parties' obligation to secure equality between women and men to exercise and enjoy all civil, political, economic, social and cultural rights as set out in the human rights instruments of the Council of Europe, particularly the ECHR and its Protocols and the European Social Charter, and other international instruments, particularly CEDAW, to which they are Parties.

51. It is important to note that this paragraph provides Parties with two options to meet the requirement of enshrining in law the principle of equality between women and men: a constitutional amendment or its embodiment in other legislative act. Furthermore, the obligation to ensure the practical realisation of equality between women and men addresses the fact that enshrining it in law is often insufficient and that practical measures are required to implement this principle in a meaningful way.

52. Paragraph 3 prohibits discrimination in Parties' implementation of the Convention. The meaning of discrimination is identical to that given to it under Article 14 of the ECHR. The list of non-discrimination grounds draws on that in Article 14 ECHR as well as the list contained in Protocol No. 12 to the ECHR. It is worth pointing out that the European Court of Human Rights has applied Article 14 to discrimination grounds not explicitly mentioned in that provision (see, for example, as concerns the ground of sexual orientation, the judgment of 21 December 1999 in *Salgueiro da Silva Mouta v. Portugal*).

53. In light of this case law, the drafters wished to add the following non-discrimination grounds which are of great relevance to the subject-matter of the Convention: gender, sexual orientation, gender identity, age, state of health, disability, marital status, and migrant or refugee status or other status, meaning that this is an open-ended list. Research into helpseeking behaviour of victims of violence against women and domestic violence, but also into the provision of services in Europe shows that discrimination against certain groups of victims is still wide-spread. Women may still experience discrimination at the hands of law enforcement agencies or the judiciary when reporting an act of gender-based violence. Similarly, gay, lesbian and bisexual victims of domestic violence are often excluded from support services because of their sexual orientation. Certain groups of individuals may also experience discrimination on the basis of their gender identity, which in simple terms means that the gender they identify with is not in conformity with the sex assigned to them at birth.

This includes categories of individuals such as transgender or transsexual persons, crossdressers, transvestites and other groups of persons that do not correspond to what society has established as belonging to “male” or “female” categories. Furthermore, migrant and refugee women may also be excluded from support services because of their residence status. It is important to point out that women tend to experience multiple forms of discrimination as may be the case of women with disabilities or/and women of ethnic minorities, Roma, or women with HIV/AIDS infection, to name a few. This is no different when they become victims of gender-based violence.

54. The extent of the prohibition on discrimination contained in paragraph 3 is much more limited than the prohibition of discrimination against women contained in paragraph 2 of this article. It requires Parties to refrain from discrimination in the implementation of the provisions of this Convention, whereas paragraph 2 calls on Parties to condemn discrimination in areas beyond the remit of the Convention.

55. Paragraph 4 refers to special measures which a Party to the Convention may wish to take to enhance the protection of women from gender-based violence – measures which would benefit women only. This provision does not overrule the general prohibition of discrimination. Drawing on Article 4 of CEDAW, this paragraph stipulates that special measures which aim at preventing and protecting women from gender-based violence and which do not address men do not constitute a form of discrimination. This is in line with the concept of discrimination as interpreted by the European Court of Human Rights in its case law concerning Article 14 ECHR. In particular, this case law has made clear that not every distinction or difference of treatment amounts to discrimination. As the Court has stated, for example in the *Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom* judgment, “a difference of treatment is discriminatory if it has no objective and reasonable justification, that is, if it does not pursue a legitimate aim or if there is not a reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim sought to be realised”. The fact that women experience gender-based violence, including domestic violence, to a significantly larger extent than men can be considered an objective and reasonable justification to employ resources and take special measures for the benefit of women victims only.

56. See also paragraph 47.

